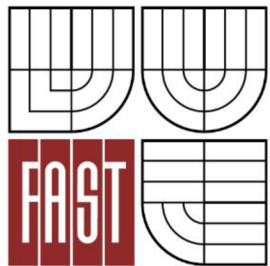

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

VYBRANÁ INVESTICE V OBCI A MOŽNOSTI JEJÍHO FINANCOVÁNÍ

SELECTED INVESTEMENTS IN THE MUNICIPALITY AND THEIR FINANCING POSSIBILITIES

DIPLOMOVÁ PRÁCE
DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BC. KATEŘINA SZUSCIKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. BOHUMIL PUCHÝŘ, CSc.

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

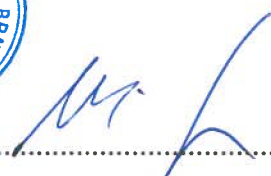
ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant	Bc. Kateřina Szusciková
Název	Vybraná investice v obci a možnosti jejího financování
Vedoucí diplomové práce	doc. Ing. Bohumil Puchýř, CSc.
Datum zadání diplomové práce	31. 3. 2014
Datum odevzdání diplomové práce	16. 1. 2015

V Brně dne 31. 3. 2014

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

1. Marková, N.: Finance obcí, měst a krajů
2. Dokumentace dotčené obce pro možnosti předpokládaných investic
3. S problematikou související zákony a vyhlášky

Zásady pro vypracování (zadání, cíle práce, požadované výstupy)

1. Charakteristika vybrané obce
2. Možnosti nových investičních projektů pro zlepšení veřejných potřeb obce
3. Návrh investičního projektu včetně určení ceny
4. Obecný popis možných investičních zdrojů
5. Hodnocení variant použití finančních zdrojů pro navrženou investici
6. Doporučení obci výběrem optimální varianty financování

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
doc. Ing. Bohumil Puchýř, CSc.
Vedoucí diplomové práce

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na oblast financování ve veřejné sféře, a to především na možnosti, kterými lze veřejné investice financovat. Teoretická část práce pojednává o možnostech, které obce mají při financování jejich investičních záměrů. V této souvislosti je blíže zpracovaná oblast čerpání finančních prostředků z dostupných fondů nejen České republiky, ale také i Evropské unie. Praktická část práce slouží jako investiční studie, kde je nejprve vybrána konkrétní investice v obci a poté provedeno srovnání všech možností jejího financování. Cílem této práce je zhodnocení dostupných zdrojů financování s následným návrhem nejvhodnější varianty zastupitelstvu obce.

Klíčová slova

Investice, Veřejné investice, Financování, Rozpočet, Rozvoj obce, Úvěr, Dotace, Strukturní fond, Státní fond, Integrovaný regionální operační program.

Abstract

Diploma thesis is focused on a public funding; mainly on possibilities of public financial investment. Theoretical part discusses about means which municipalities dispose on their financial intent. In this connection, both Czech and European funding are closely analyzed. Practical part of diploma thesis poses as an investment study. Firstly, particular investment has been chosen; sequentially, all possible types of funding have been confronted among each other. Goal of that thesis is evaluation of all available funding, including concept of the most suitable solution dedicated to municipal council.

Keywords

Investment, Public investment, Financing, Budget, Community development, Loan, Subsidy, Structural Fund, State Fund, Integrated regional operational programme.

Bibliografická citace VŠKP

SZUSCIKOVÁ, Kateřina. *Vybraná investice v obci a možnosti jejího financování*. Brno, 2015. 89 s., 41 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce doc. Ing. Bohumil Puchýř, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu.

V Brně dne 16. 1. 2015

Szusciková Kateřina
.....

podpis autora

Bc. Kateřina Szusciková

Poděkování

Mé poděkování za vstřícnost a odborné vedení patří především vedoucímu práce panu doc. Ing. Bohumilu Puchýři, CSc.

Rovněž děkuji svým kolegům za cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování této diplomové práce.

Úvod	10
I. TEORETICKÁ ČÁST	11
1 Investice	12
1.1 Základní rozdělení investic	12
1.2 Členění investic dle různých hledisek	13
2 Veřejné investice	15
2.1 Kritéria veřejných investic	15
2.1.1 Obecná prospěšnost	16
2.1.2 Efektivita	17
2.1.3 Spravedlnost	18
2.2 Hodnotící metody veřejných investic	18
2.2.1 Finanční analýzy	19
2.2.2 Ekonomické analýzy	19
2.2.3 Analýzy sociální	20
2.3 Ekonomické posouzení a výnosy z veřejných investic	20
2.3.1 Studie proveditelnosti	21
2.3.2 Ekonomické posouzení veřejně prospěšných projektů	21
2.3.3 Ekonomické výnosy z veřejné investice	22
3 Finance obcí	23
3.1 Nástroje užívané k finančnímu řízení	23
3.1.1 Rozpočtový výhled obce	24
3.1.2 Plán pokladního plnění rozpočtu	25
3.1.3 Rozpočet obce	26
3.2 Financování rozvoje obce	28
3.2.1 Investování z pohledu venkovské obce	29
3.2.2 Problémy venkovských obcí	30
3.3 Možnosti rozvoje	31
3.3.1 Ekonomické zdroje	32
3.3.2 Rozvojové strategie	33
3.4 Program obnovy venkova	34
3.4.1 Svaz obcí a měst ČR	35
3.4.2 Spolek pro obnovu venkova	36
4 Možnosti financování veřejné investice	37
4.1 Vlastní finanční prostředky	37
4.2 Dotace	37
4.2.1 Dotace ze státního rozpočtu	39

4.2.2	Dotace z mimorozpočtových státních fondů	40
4.2.3	Dotace od krajů	40
4.2.4	Dotace z fondů EU	40
4.3	Bankovní úvěr	41
4.4	Návratné půjčky a výpomoci	42
5	Finanční prostředky z fondů Evropské unie	42
5.1	Strukturální fondy a Kohezní fond	43
5.2	Programové období 2014-2020	44
5.2.1	Cíle regionální a strukturální politiky EU	44
5.2.2	Cíle regionální politiky ČR	45
5.2.3	Programy	45
5.3	Integrovaný regionální operační program IROP	47
5.3.1	Prioritní osy	48
5.3.2	Plán financování	52
5.3.3	Harmonogram	52
II.	PRAKTICKÁ ČÁST	53
6	Obec Nýdek	54
6.1	Základní charakteristika	54
6.1.1	Organizační struktura	56
6.2	Analýza SWOT	57
6.3	Finanční analýza	58
7	Vybraná investice v obci	59
7.1	Stanovení předpokládaných nákladů	59
7.2	Posouzení kritérií vybrané veřejné investice	61
7.3	Ekonomické posouzení s využitím CBA analýzy	62
8	Možnosti financování vybrané investice	64
8.1	Vlastní finanční prostředky	64
8.2	Komerční úvěr	66
8.2.1	Úvěr s konstantním úmorem	66
8.2.2	Úvěr s konstantní anuitou	69
8.2.3	Vyhodnocení možných variant poskytnutého úvěru	71
8.3	Dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury	73
8.3.1	Výše příspěvku a procento spoluúčasti	74
8.3.2	Financování s využitím dotace z fondu SFDI	75

8.4	<i>Dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj</i>	76
8.5	<i>Doporučení pro obec</i>	78
	Závěr	80
	Seznam použité literatury a zdrojů	83
	Seznam použitých symbolů a zkratk	86
	Seznam obrázků	87
	Seznam tabulek	88
	Seznam příloh	89

Úvod

Investování patří mezi základní ekonomické pojmy současnosti. Mohlo by se proto zdát, že tento pojem nachází své uplatnění pouze v podnikatelské sféře. Investování ale proniká do každé oblasti společnosti, a to od samotného jedince, přes ekonomické subjekty až po veřejnou sféru.

S rostoucími nároky obyvatel na kvalitu životního prostředí, možnosti využití volného času a zvyšování kvality života, vzniká také potřeba těmto nárokům vyhovět. Obce se snaží investovat do svého rozvoje, aby zvyšujícím se potřebám svých obyvatel vyhověly, ale problematika financování na úrovni obce naráží na zásadní překážku, a tou je nedostatek finančních prostředků.

Dalším negativním jevem, který se v oblasti veřejného investování objevuje, je neefektivní finanční, ekonomické a sociální posouzení veřejných investic. Veřejné investice by měly splňovat jejich kritéria a to je obecná prospěšnost, efektivita a spravedlnost. Řada obcí se při rozhodování o alokaci veřejných finančních prostředků těmito aspekty nezabývá, a proto se často realizují méně důležité projekty.

Tato diplomová práce je zaměřená na financování investičních projektů ve veřejné sféře. Teoretická část je zaměřená na definování a vymezení základních pojmů a oblastí veřejných financí a investic. Stěžejní v této části práce je teoretické zpracování možností, které obce mají při financování veřejných investic. Tato problematika je aktuální, a proto je zde blíže zpracovaná oblast čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie v rámci programového období 2014-2020.

V praktické části práce se zabývám možnostmi financování vybrané investice v obci. Pro tyto účely jsem si vybrala obec Nýdek, která se nachází v severovýchodní části České republiky v Moravskoslezském kraji. Praktická část práce slouží jako investiční studie, která obsahuje potřebné analýzy pro výběr vhodné investice v obci s následným návrhem možného financování.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Investice

Je všeobecně známo, že růst společnosti je dán tím, jakým způsobem daná společnost hospodaří se svými vzácnými zdroji neboli kapitálem. Jako společnost zde nevystupuje pouze podnikatelský subjekt, ale také samotný jednatel či dokonce město nebo obec. Pojem „investice“ se tedy neobjevuje pouze v ekonomické sféře, ale svým významem proniká také do oblasti osobního života člověka.

V odborné literatuře se setkáváme s mnoha definicemi, které jsou rozdílné, avšak jejich význam je dle mého názoru srovnatelný. Paní Korytářová¹ definuje investice jako obětování jisté současné hodnoty ve prospěch budoucí nejisté hodnoty. Pan Valach² například ve své publikaci uvádí, že investice představují odloženou spotřebu v současném okamžiku s výhledem budoucích zisků, které nám kapitálové výdaje přinesou. Investování tedy patří mezi základní nástroje možného ekonomického rozvoje společnosti či jednotlivce.

1.1 Základní rozdělení investic

Investice je možné rozdělit neboli rozčlenit do skupin podle různých kritérií a hledisek. Základní členění investic je z účetního pohledu, jedná se o investice hmotné, nehmotné a finanční. Podobné je také členění podle předmětu investování, které uvádí Jana Korytářová³ ve své publikaci, jedná se tedy o investice reálné, finanční a nehmotné.

Reálné investice jsou takové investice, které jsou vázané na konkrétní předmět nebo podnikatelskou činnost. V tomto případě se může jednat například o pořízení nemovitostí, výrobních zařízení, dopravních prostředků, ale také pořízení uměleckých předmětů nebo drahých kovů.

¹ KORYTÁŘOVÁ, Jana. *Ekonomika investic* [elektronický dokument]. Brno: VUT v Brně: Fakulta stavební, 2006. s. 9

² VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, ISBN 9788086929712, s. 21

³ KORYTÁŘOVÁ, Jana. *Ekonomika investic* [elektronický dokument]. Brno: VUT v Brně: Fakulta stavební, 2006. s. 12

Finanční investice představují investování do finančního majetku, jedná se také o vklady do investičních společností například investiční banky, ale podstatnou kategorií v oblasti finančních investic je investování do cenných papírů. Mezi finanční investice patří zejména peněžní vklady, depozitní certifikáty, dluhopisy, akcie, pojistky a renty, dále pak majetkové a podílové listy a také například odvozené cenné papíry.

Nehmotné investice jsou svou podstatu specifické, protože se jedná především o investice do vzdělání, vědy, výzkumu a vývoje nebo také o investice do propagace nebo sociálních služeb. Nehmotné investice jsou typické tím, že nelze k vynaloženým peněžním výdajům přímo přiřadit jimi vyvolané příjmy.⁴

Z hlediska bezpečnosti lze rozeznávat také takzvané jisté investice neboli bezrizikové a investice rizikové. **Bezrizikové investice** jsou takové investice, jejíž výnosnost s sebou nenese žádné nebo minimální riziko pro investora. K těmto investicím patří především státní dluhopisy a také investice do drahých kovů.

V případě **rizikové investice** je obecně platné, že čím větší je riziko, které investor podstupuje, tím vyšší výnosnost od investice požaduje.

1.2 Členění investic dle různých hledisek

Základní rozdělení investic z účetního pohledu a také z pohledu předmětu investování je uvedeno výše, ale investice můžeme členit ještě z dalších hledisek.

Podle vztahu k rozvoji rozdělujeme investice na rozvojové, obnovující a regulatorní. **Rozvojové investice** dodávají podniku schopnost zvýšené reprodukce, v podobě větší produkce výrobků nebo služeb. **Investice obnovující** zase představují nutnou reprodukci ve formě náhrady zastaralých provozních zařízení. Takzvané **regulatorní investice** jsou nutné z důvodu zavedení nových legislativních zákonů a jsou nezbytné pro fungování podnikové činnosti, tyto

⁴ KORYTÁROVÁ, Jana. *Ekonomika investic* [elektronický dokument]. Brno: VUT v Brně: Fakulta stavební, 2006. s. 12

investice často souvisejí s ekologickými požadavky nebo s požadavky na bezpečnost práce.

Dalším hlediskem členění investic je podle vzájemného vlivu. Jedná se o takzvané substituční, nezávislé a komplementární vlivy. **Substituční vzájemný vliv** znamená, že se projekty navzájem vylučují, což znamená nutnost rozhodnutí o výběru pouze jednoho projektu z podstaty investice. **Nezávislé působení** nabízí možnost realizace více projektů navzájem, které si neodporují. Možným příkladem je nákup nového výrobního vybavení a současně zavedení informačního systému. A posledním typem je **komplementární vliv**, tyto investice se vzájemně doplňují, realizace je tedy na sobě závislá.

V neposlední řadě lze rozdělit investice podle peněžních toků na konvenční a nekonvenční. **Konvenční** pojetí znamená, že po jednorázových kapitálových výdajích budou následovat převážně peněžní příjmy plynoucí z investice. **Nekonvenční** znamená, že změny v příjmech a výdajích dochází vícekrát v průběhu investice.⁵

⁵ VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, ISBN 9788086929712, s. 22-23

2 Veřejné investice

Prostor pro podnikatelské aktivity je vymezen kritériem ziskovosti. Soukromý podnikatel se zpravidla snaží svůj kapitál vložený do investice zhodnotit co nejrychleji a co nejvýhodněji, jen velmi málo podnikatelských subjektů si může dovolit vložit své prostředky do investice s delší časovou návratností, které jsou krátkodobě nevýnosné.

V rámci urbanistického rozvoje měst a obcí je však nezbytně nutné vkládat finanční prostředky do řady investic, které nesplňují kritéria ziskovosti. Veřejné investice usilují především o veřejný užitek, jedná se například o investice do veřejné dopravy, technické infrastruktury nebo rozvoje kulturních a vzdělávacích institucí.

Veřejný sektor je specifický právě vkládáním finančních prostředků do investic, kde nelze očekávat krátkodobě a v některých případech ani dlouhodobě přímý zisk pro investora. Veřejný sektor má možnost získat potřebné prostředky nenuceně a to z daní poplatníků. Efekty veřejně prospěšných investic mají zpravidla povahu pozitivních externalit a výsledkem veřejné investice bývá převážně veřejný statek.⁶

2.1 Kritéria veřejných investic

Podstata veřejných investic je objasněna v předcházejících kapitolách práce, veřejné investice jsou tedy investice ve veřejném sektoru a v mnoha případech nesplňují kritéria ziskovosti. V odborné literatuře se můžeme setkat s jinými kritérii, které by měly být zohledněny v procesu investování veřejných prostředků.⁷

⁶ MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000, ISBN 8071696447, s. 107

⁷ Tamtéž.

2.1.1 Obecná prospěšnost

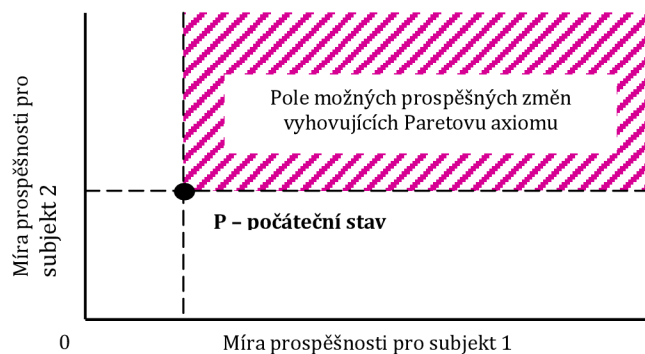
Prvním zmíněným kritériem je obecná prospěšnost. Protože nejčastějším případem veřejných investic je poskytování veřejných nebo převážně veřejných statků, je toto kritérium v oblasti investování ve veřejném sektoru zásadní.

Vzhledem k povaze veřejných statků se nedá běžnými ekonomickými kalkulacemi vyčíslit ekonomický efekt, protože se zpravidla netýká pouze jednoho subjektu. V případě kritéria veřejné prospěšnosti můžeme na investice pohlížet také z jiné perspektivy. Jedná se například o takové investice, jejichž efekt nespočívá v tom, čeho bylo dosaženo, ale jaké ztrátě nebo škodě jsme předešli nebo zabránili. V tomto případě tedy nezjišťujeme, jakou má investice výnosnost, ale naopak zjišťujeme, jaké náklady by bylo nutné vynaložit v případě, kdyby k veřejné investici nedošlo. Typickým příkladem jsou například investice do dopravní infrastruktury.

Protože se obecná prospěšnost netýká pouze některých subjektů, ale ovlivňuje v podstatě celou komunitu, která se jistým způsobem podílí na financování veřejné investice, používá se pro posouzení takzvané **Paretovo kritérium obecné (veřejné) prospěšnosti**. Toto kritérium vychází z předpokladu, že je investice obecně prospěšná, pokud alespoň jednomu z dotčených subjektů přinese užitek a přitom žádnému jinému subjektu neuškodí.

V ideálních podmínkách, kdy by toto kritérium platilo, by bylo investování v rámci veřejného sektoru velice lehké, ale v praxi v naprosté většině případů rozvoje obce a provádění změn má na nějaký subjekt negativní vliv. Autoři Maier a Čtyroký⁸ se proto zmiňují o takzvaném potenciálním Paretovém kritériu zohledňující možnou újmu, kterou by daný subjekt utrpěl, a ta je efektivně kompenzována. Grafické znázornění množiny změn je uvedeno níže na Obr. 1.

⁸ MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000, ISBN 8071696447, s. 108

Obr. 1 Paretovo kritérium obecné prospěšnosti pro dva subjekty⁹

Typickým příkladem investice, která vyhoví stanovenému kritériu obecné prospěšnosti, je výstavba sociálního zařízení na pozemku ve vlastnictví obce. V případě, že se obec rozhodne pro realizaci výstavby domova pro seniory, jedná se o zvýhodnění této sociální skupiny, avšak skupiny, které přímo neparticipují na pořízení této investice, nejsou touto změnou nijak poškozeny.

2.1.2 Efektivita

Obecně je efektivita považována za hlavní kritérium při posuzování úspěšnosti, vyjadřuje tedy praktickou účinnost vynaložené činnosti. V oblasti veřejných investic je vždy k dispozici veřejné správě omezený objem zdrojů, o kterých je nutné rozhodnout s co nejlepším veřejným prospěchem. Na toto kritérium lze opět pohlížet s využitím Paretova kritéria.

Činnost a efektivita veřejného sektoru je všeobecně považována za nižší, než je tomu u sektoru soukromého. Veřejná správa v současnosti využívá možnost předání a provozování veřejně prospěšných činností soukromým subjektům. Provozování těchto služeb je výhodné pro veřejnou správu z hlediska zabezpečování a řízení, naopak soukromý sektor, který zabezpečuje požadovanou veřejnou službu, nepřichází k újmě, protože veřejný rozpočet kompenzuje předpokládané ztráty z provozování těchto činností. Z tohoto pohledu se může

⁹ MAIER, Karel a Vít ŘEZÁČ. *Ekonomika v území: urbanistická ekonomika a územní rozvoj*. Vyd. 3. přeprac. Praha: České vysoké učení technické, 2006, ISBN 800103447x, s. 58

zdát, že toto řešení je efektivní, avšak v současnosti se setkáváme právě s problémem etickým.

Snižování nákladů a ziskovost provozování veřejných služeb může být na úkor jejich kvality, protože komerční poskytovatel služby není motivován k efektivnímu využití veřejných prostředků, ale k tomu, aby jejich největší část mohl použít ke svému zisku.¹⁰

2.1.3 Spravedlnost

Dalším kritériem veřejných investic je spravedlnost. Efektivita totiž nevypovídá o tom, zda byly veřejné zdroje přerozděleny spravedlivě.

Protože zdrojem veřejných příjmů jsou hlavně daně vybírané od poplatníků, přičemž výška daní je diferencována podle majetku poplatníka, jeho příjmů a dalších individuálních kritérií, je sporné, co lze považovat za spravedlivé rozhodování v oblasti veřejných financí a investic. Zda je spravedlivé přerozdělovat zdroje rovnoměrně, nebo brát v úvahu daňové zatížení jednotlivých subjektů, popřípadě je rozdělovat podle potřeby.

Problematiku spravedlivého přerozdělování zdrojů můžeme zaznamenat například při financování jednotlivých měst nebo jeho částí, kdy se investice do infrastruktury liší podle sociálních skupin, které tam žijí.¹¹

2.2 Hodnotící metody veřejných investic

Jak už jsem se několikrát zmínila, veřejné investice nepodléhají kritériu ziskovosti, a možnost vyčíslit prospěch je nesnadná. U standardních a rutinních činností se zpravidla vytvářejí normativy a standardy, které slouží jako kritéria efektivnosti. Mezi hodnotící metody, které se používají v rámci veřejných investic, patří finanční analýzy, ekonomické analýzy, a také analýzy sociální.

¹⁰ MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000, ISBN 8071696447, s. 110

¹¹ MAIER, Karel a Vít ŘEZÁČ. *Ekonomika v území: urbanistická ekonomika a územní rozvoj*. Vyd. 3. přeprac. Praha: České vysoké učení technické, 2006, ISBN 800103447x, s. 60

2.2.1 Finanční analýzy

Finanční analýzy se používají v případě, kdy veřejný subjekt chce zjistit, jaké jsou nároky na financování vybrané investice, přičemž se sledují peněžní toky po dobu trvání projektu.

Smyslem finanční analýzy je zjistit aktuální finanční situaci obce včetně zadluženosti, odkrýt možné rezervy financování a připravit tak podklady pro finanční plánování v návaznosti na koncepční rozvojový dokument. Výchozím dokumentem pro zpracování analýzy jsou rozpočty obce, rozpočtový výhled a výroční účetní výkazy.¹²

2.2.2 Ekonomické analýzy

Ekonomické analýzy v oblasti veřejných investic se liší od komerčních projektů především ve vstupních datech. Namísto tržních cen zde vystupují buď společenské ceny, které vyjadřují vliv státních intervencí, subvencí, dotací, monopolu nebo stínové ceny jako je například ocenění fiktivního konkurenčního projektu nebo fiktivní poptávka.

Mezi ekonomické analýzy se řadí analýza nákladů a přínosů (cost and benefit), analýza nákladů a účinnosti (cost-effectiveness) a analýza ekonomického dopadu.

Analýza nákladů a přínosů (CBA) označována také jako analýza nákladů a užitků porovnává úhrn nákladů všech příslušníků dané komunity s užitky (přínosy), které lze pro všechny tyto občany očekávat. Doba, po kterou je projekt sledován, je odvozena od úrokové sazby bez vlivu inflace, proto bývá často delší, než je tomu u komerčních projektů. V tomto případě je možné, aby se projevil i dlouhodobé pozitivní efekty veřejné investice.

Analýza nákladů a účinnosti (CEA) na rozdíl od předchozí analýzy sleduje co největší návratnost v budoucnosti, což znamená, že analýza nekončí po ukončení

¹² PONIKELSKÝ, Petr. *Lze řídit obec jako firmu?*. Jablonec nad Nisou: e-Rozvoj.cz, 2012, ISBN 9788090475809, s. 27

doby projektu. Tato analýza jistým způsobem potlačuje význam pořizovacích nákladů ve prospěch provozních nákladů a dlouhodobého užitku.

Neméně důležitou je **analýza ekonomického dopadu**, která zkoumá ekonomické důsledky přerozdělení zdrojů. Tato analýza rozšiřuje analýzu nákladů a užitku například o transfery nebo o vliv na daňový výnos.¹³

2.2.3 Analýzy sociální

Mezi sociální analýzy řadíme takzvanou analýzu sociálních důsledků, která zjišťuje zisk i ztrátu z pohledu sociálních skupin v důsledku nového rozdělení veřejných prostředků, to znamená pozitivní a negativní vliv veřejné investice. Výsledky této analýzy slouží především jako podklad pro kompenzační opatření pro ty skupiny občanů, které nejsou schopné se s novou situací vypořádat bez vážných sociálních důsledků.¹⁴

2.3 Ekonomické posouzení a výnosy z veřejných investic

Smyslem a cílem ekonomického posouzení investice je získat objektivní informace o tom, zda je ekonomicky vhodné investici realizovat. Posuzování investice z ekonomického hlediska představuje zejména u větších a komplexních investic významný hodnoticí nástroj, který však v žádném případě není jediným kritériem při rozhodování o jejich realizaci.

Ekonomické posouzení doplněné o výše uvedené analýzy rozhoduje o realizaci investice a je standardně požadováno pro získání subvencí z fondů Evropské unie.¹⁵

¹³ MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000, ISBN 8071696447, s. 111

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ MAIER, Karel a Vít ŘEZÁČ. *Ekonomika v území: urbanistická ekonomika a územní rozvoj*. Vyd. 3. přeprac. Praha: České vysoké učení technické, 2006, ISBN 800103447x, s. 43

2.3.1 Studie proveditelnosti

Studie ekonomické proveditelnosti je považována za samozřejmou součást rozhodování o každé investici. I v případě veřejných investic se ekonomická hlediska uplatní také v argumentaci pro rozhodování představitelů veřejné správy o územním rozvoji.¹⁶

Studie proveditelnosti patří mezi nejdůležitější technicko-ekonomické studie, které slouží k přímému rozhodování o realizaci nebo odmítnutí předpokládané investice. Studie proveditelnosti má logickou strukturu, která umožňuje přehlednost všech relevantních údajů.

Tato studie spočívá v analýze a porovnání všech nákladů, výnosů a všech rizik, které vzniknou investorovi během doby, po kterou je projekt sledován. Hodnocení ekonomické efektivnosti a finanční proveditelnosti projektů vychází ze znalosti vytváření finančních rozhodnutí uvnitř subjektu a to v souladu s reálným investičním a společenským prostředím.¹⁷

2.3.2 Ekonomické posouzení veřejně prospěšných projektů

V praxi se setkáváme se situacemi, které vyžadují ekonomické posouzení veřejně prospěšného projektu. Mezi tyto situace patří například výběr nejvhodnější varianty projektu z hlediska dosažení cíle veřejného zájmu, nebo volba společensky nejefektivnějšího projektu při daném objemu investičních zdrojů.

Ekonomické posouzení spočívá v propočtu čistého užitku nově vytvořeného veřejně prospěšného projektu, který vyjadřuje obecnou prospěšnost. Protože se převážně využívají nejen prostředky z veřejných rozpočtů, lze porovnat čistý užitek variant projektů, které mají sloužit k uspokojení jedné potřeby a čistý užitek jednotlivých projektů, které uspokojují různé potřeby. Z tohoto hlediska je nejvhodnější investovat veřejné prostředky do projektů, které vykazují nejvyšší čistý užitek v rámci ekonomické efektivnosti.

¹⁶ MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000, ISBN 8071696447, s. 111

¹⁷ KORYTÁROVÁ, Jana. *Investování* [elektronický dokument]. Brno: VUT v Brně: Fakulta stavební, 2009. S. 8

Čistý užitek se určí jako rozdíl mezi společenským užitekem a společenskými náklady. Společenský užitek je nová hodnota, která je projektem vytvořena, bez vlivu přiřazení prospěchu určitým subjektům. Společenské náklady představují náklady potřebné k dosažení společenského užitku oproštěné od netržních vlivů, a také bez ohledu na to, kdo je nositelem nákladů.

Při posuzování veřejně prospěšných investic jsou patrné odlišnosti od posuzování investic komerčních. Jedná se o poptávku, která není zjistitelná běžnými metodami. Veřejné statky jsou specifické v tom, že jsou poskytovány většinou všem a u některých statků není možné přímo určit jejich spotřebitele. Naopak nabídka se řídí politickými hledisky nikoli ekonomickými, hlavně v případech, kdy nejsme schopni ekonomický efekt veřejné investice objektivně stanovit.¹⁸

2.3.3 Ekonomické výnosy z veřejné investice

Hodnocení efektivnosti projektů z oblasti veřejných investic se provádí na základě analýzy nákladů a přínosů (CBA). Tato analýza pracuje s ukazateli čisté současné hodnoty, kdy náklady a přínosy jsou kvantifikovány většinou na základě takzvaného oborového kalkulačního vzorce. Do projektu, pro který se zpracovává hodnocení efektivnosti, se zahrnují veškeré infrastrukturní investice nebo také opatření, která jsou nezbytná pro dosažení očekávaných efektů.¹⁹

Hodnocení efektivnosti investic se provádí pomocí ukazatelů čisté současné hodnoty NPV (Net present value), vnitřní míry výnosu IRR (Internal rate of return) a rentability nákladů BCR (Benefit cost ratio), a také pomocí již zmíněného kalkulačního vzorce.

¹⁸ MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000, ISBN 8071696447, s. 112-113

¹⁹ MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza projektů: praktické příklady a použití*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, ISBN 8024715570, s. 55

3 Finance obcí

Pro právní pojetí územní samosprávy, zejména pro obce, je klíčový čl. 99 Ústavy, který vymezuje obec jako samosprávný celek, který je oprávněn ze zákona ustavovat demokraticky své samosprávné orgány a rozhodovat relativně samostatně ve všech věcech, svěřených obci do samostatné působnosti. Tento článek vymezuje obec i jako základní administrativní územní celek státu, v němž je vykonávána státní správa.²⁰

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích²¹ je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Má právo na samosprávu, úkoly patřící do samosprávy obce (samostatná působnost) plní v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami obce. Svěří-li zákon obci výkon státní správy (přenesená působnost), je území obce správním obvodem, a orgány obce jsou povinny zabezpečit úkoly v přenesené působnosti.

Vzhledem k rostoucí přenesené působnosti obcí je nezbytná i jejich znalost ohledně problematiky financování. K finančnímu řízení měst a obcí se využívají nástroje k tomu určené. Jak je známo, do rozpočtu obce plynou příjmy a také jsou z něho hrazeny výdaje obce. Vlivem této skutečnosti je sestavení rozpočtu podstatou financování obce.

3.1 Nástroje užívané k finančnímu řízení

K finančnímu řízení obcí a měst se využívají převážně rozpočtový výhled obce, rozpočet obce a plán pokladního plnění rozpočtu obce. K využívání těchto nástrojů dochází zejména proto, aby bylo zajištěno efektivní hospodaření obce a její dlouhodobé vyrovnané hospodaření. Pomocí těchto nástrojů dochází k plánování

²⁰ MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, ISBN 9788087146088, s. 25

²¹ Zákon č.128/2000 Sb: o obcích. In: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>.

jednotlivých činností obce. Jsou jasně určeny cíle, jichž má být činností obce dosaženo a jejich priority. Těmto činnostem jsou poté přiřazeny prostředky potřebné k jejich dosažení a je určen subjekt, který zodpovídá za jejich dosažení. Nástroje finančního řízení mají zajistit transparentnost nakládání s finančními prostředky a také zachytit dopady činnosti obce na její finanční pozici.²²

3.1.1 Rozpočtový výhled obce

Rozpočtový výhled obce je definován jako pomocný nástroj finančního řízení obce. Rozpočtový výhled by měl zabezpečit dlouhodobé vyrovnané hospodaření obce a koordinovat z tohoto pohledu také investiční aktivitu obce. Jeho prioritním úkolem je především zobrazování předpokládaných finančních toků v závislosti na realizaci strategického plánu rozvoje obce. Rozpočtový výhled by měl vycházet z cílů a priorit, které jsou obsažené ve strategickém plánu a týkají se demografického, sociálního, ekonomického a ekologického vývoje území obce, a současně by měl vypovídat o tom, zda a za jakých podmínek jsou při dané hospodářské situaci subjektu tyto cíle dosažitelné. Rozpočtový výhled by měl tedy umožňovat rychlou orientaci ve financování rozvoje obce. Měl by také vypovídat o jejích budoucích potřebách a zdrojích krytí těchto potřeb.

Zpracování rozpočtového výhledu se často provádí variantně. Právě variantnost zpracování umožňuje určitým způsobem eliminovat vliv nejistoty budoucího vývoje a naopak identifikovat případná rizika v hospodaření subjektu, který výhled sestavuje. Využívání variantnosti je přínosné i při rozhodování o možném dluhovém financování rozvoje obce, kdy u obce dochází k rozhodování, jakou výši a formu zadlužení zvolí. Zde dochází k srovnání nákladů, přínosů a rizikovosti jednotlivých variant. Pouze výběr z většího počtu variant a možnost vzájemného porovnání může vést k volbě skutečně dobrého plánu.²³

K sestavování rozpočtového výhledu by mělo docházet jak pro kapitálovou část rozpočtu, ve které by mělo dojít k odrážení zamýšlené investice ve vazbě na

²² HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, ISBN 8021033568, s. 23

²³ Tamtéž.

současný majetek obce, tak i pro běžnou část rozpočtu, jelikož právě přebytek běžného rozpočtu může být použit k financování investičních potřeb obce.

Nutnost sestavovat výhled pro obě části rozpočtu odděleně plyne z charakteru peněžních operací. V běžné části rozpočtového výhledu jsou zachycovány hlavně peněžní operace mající opakující se charakter, a to jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. Naopak v kapitálové části rozpočtového výhledu jsou zachyceny jednak kapitálové příjmy, jež jsou pouze jednorázovým příjmem rozpočtu a vlastně znamenají, že obec upřednostňuje možnost získání jednorázového příjmu z majetku, který vlastní, před jeho dlouhodobým užíváním, a z toho užívání plynoucími výnosy, tak kapitálové výdaje, které představují peněžní prostředky vložené do rozvoje obce, přičemž daná investice se zpravidla realizuje na dobu delší než jeden rozpočtový rok.²⁴

3.1.2 Plán pokladního plnění rozpočtu

Plán pokladního plnění rozpočtu je využíván k dobrému hospodaření obce z hlediska krátkodobého plánování příjmů a výdajů během rozpočtového období. Odráží okamžik, kdy lze očekávat jednotlivé druhy příjmů i termín a příslušnou výši konkrétních výdajů, které musí obec uhradit. V krátkodobém plánu příjmů a výdajů by mělo docházet ke sledování pohybu peněžních prostředků na bankovním účtu, tedy k časovému rozlišení.

Plán pokladního plnění rozpočtu umožňuje získat přehled o tom, kolik peněžních prostředků bude obec v určitém období potřebovat, aby byla schopna uhradit plánované výdaje. Nebude-li mít v určitém období dostatek peněžních prostředků na účtu, může tuto potřebu prostředků krýt přijetím krátkodobého úvěru, případně návratné finanční výpomoci. Nastane-li opačný případ, může volné zdroje krátkodobě investovat. K využívání tohoto nástroje finančního řízení obce dochází zejména proto, aby byla v každém okamžiku zajištěna likvidita obce.²⁵

²⁴ HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, ISBN 8021033568, s. 23-24

²⁵ Tamtéž, s. 25

3.1.3 Rozpočet obce

Za základní a nejdůležitější nástroj pro finanční hospodaření obce je považován rozpočet, který vyjadřuje ekonomickou soběstačnost samosprávních územních celků. Územní celky mají pro finanční hospodaření stanovenou povinnost sestavovat rozpočet na jeden kalendářní rok.

Rozpočty územních samosprávních celků jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustředí jak příjmy, které obec získá na základě jejich přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy vytvářené jejich vlastní činností. Rozpočet obce ukazuje, jaký je plánovaný objem finančních prostředků plynoucí do rozpočtu v daném rozpočtovém období.

Rozpočet má být přehledný, porovnatelný a kontrolovatelný. To znamená, že ze struktury rozpočtu má být patrné, odkud prostředky pocházejí a na co se využívají. Přehlednost rozpočtu slouží občanům i členům zastupitelstva k tomu, aby viděli, jak se s prostředky nakládá. Výše rozpočtu je závislá na rozsahu, kvalitě a hodnotě veřejného majetku vlastněného a spravovaného obcemi. Rozpočet má být tak velký, aby zajistil nejen jeho efektivní správu a údržbu, ale také jeho další investiční rozvoj.

Hlavní formou příjmů místních rozpočtů jsou běžné daňové příjmy. V případě místního rozpočtu se jedná o takzvané sdílené a svěřené daně. Sdílené daně znamenají, že výnos z nich je dělen mezi různé úrovně veřejných rozpočtů. Svěřené daně znamenají výlučný výnos z dané daně pro místní rozpočet. Relativní výše výnosu těchto daní je dána zákonem a místní zastupitelstvo je nemůže nijak ovlivnit.²⁶

Druhou významnou skupinou jsou nedaňové příjmy. Oproti daňovým příjmům je zde podstatný rozdíl v tom, že obec nebo kraj může ovlivnit výši nebo strukturu těchto příjmů. Jedná se například o poplatky za služby, příjmy z pronájmu, zisky

²⁶ ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 9788024736693, s. 288

z obecních podniků a podobně. Dále do této skupiny patří také dotace ze státního rozpočtu.

Daňové a nedaňové příjmy tvoří dohromady běžné příjmy místních rozpočtů a jsou rozhodující částí místních rozpočtů. Kapitálové příjmy místních rozpočtů mají v podstatě stejnou strukturu jako kapitálové příjmy státního rozpočtu, včetně možnosti emise, v tomto případě, komunálních dluhopisů. V následující tabulce je uvedena obecná struktura místních příjmů.

Tab. 1 Obecná struktura místních rozpočtů²⁷

Běžné příjmy
<ul style="list-style-type: none">• daňové příjmy;<ul style="list-style-type: none">- svěřené daně (u obcí ČR – daň z nemovitostí);- sdílené daně (pro obce i kraje ČR – část daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob, část daně z přidané hodnoty);- místní poplatky;• nedaňové příjmy;<ul style="list-style-type: none">- účelové a neúčelové dotace ze státního rozpočtu, státních a mimorozpočtových fondů (u obcí i dotace z krajského rozpočtu);- poplatky za služby;- příjmy z pronájmu majetku;- zisk z obecních majetků- příjmy z úroků;
Kapitálové příjmy
<ul style="list-style-type: none">• z prodeje majetku;• kapitálové transfery (ze státního rozpočtu, fondů, včetně fondů Evropské unie, u obcí i z rozpočtu kraje);• z emise dluhopisů;• přijaté úvěry;
Ostatní příjmy
<ul style="list-style-type: none">• příjmy nezařaditelné do výše uvedených položek

²⁷ ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 9788024736693, s. 289

Hlavní skupinou výdajů místních rozpočtů jsou běžné výdaje zahrnující zejména financování lokálních veřejných statků, dále platy zaměstnanců, náklady na energie, nákup materiálu, poskytování služeb a mnoho dalších.

Kapitálové výdaje místních rozpočtů mají zejména formu lokálních investic například do infrastruktury, ale i formu finančního investování v případě dočasně volných finančních zdrojů. Obecná struktura místních výdajů je uvedena v následující tabulce.

Tab. 2 Obecná struktura místních výdajů²⁸

Běžné výdaje
<ul style="list-style-type: none">• výdaje na zabezpečení veřejných statků příslušných místních úrovní;• financování běžných potřeb lokálních orgánů a jim zřízených organizací;• peněžní transfery obyvatelstvu (tj. sociální dávky, jen u vybraných obecních úřadů);• dotace vlastním podnikům;
Kapitálové výdaje
<ul style="list-style-type: none">• financování investičních potřeb municipality nebo kraje a jim zřízených organizací;• finanční investice (například do cenných papírů);• dotace na krytí ztrát zřízených podniků;• splátky úvěrů včetně úroků;
Ostatní výdaje
<ul style="list-style-type: none">• ostatní výdaje, které nejsou zařazeny výše.

3.2 Financování rozvoje obce

Autor Petr Ponikelský²⁹ ve své publikaci uvádí, že problematika financování rozvoje obce zaujímá specifické postavení. Nedostatek finančních prostředků je pokládán zástupci obcí za zdaleka největší problém, se kterým se oblast řízení rozvoje potýká, a tedy často za zábranu investovat do realizace rozvoje obce. Ačkoliv finanční prostředky hrají zásadní roli, nejsou v tomto bodě řešitelé projektu se zástupci municipalit zajedno. Autor uvádí, že na nedostatek

²⁸ ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 9788024736693, s. 290

²⁹ PONIKELSKÝ, Petr. *Lze řídit obec jako firmu?*. Jablonec nad Nisou: e-Rozvoj.cz, 2012, ISBN 9788090475809, s. 26

prostředků, který je trvalým jevem a ostatně se projevuje i v jakékoliv jiné sféře, nelze svádět všechno a nelze přejít do pasivity.

Nedostatek finančních prostředků naopak může, a také by měl posloužit k tomu, aby byly aktivovány všechny další zdroje ovlivňující místní rozvoj, především pak lidské zdroje. Jejich prostřednictvím, v ideálním případě, je možné dosáhnout buď přímo plánovaných cílů, anebo k tomu alespoň otevřít cestu a připravit podmínky. Mohou být například vyhledány alternativní a doplňkové finanční zdroje, daný projekt lze také například řešit ve spolupráci se soukromým sektorem. Klíčovou roli ve financování rozvoje obce sehrává také kvalitní organizace a proces plánování, ve kterém jsou stanoveny realizační priority.

Zásadní chybou je rovněž častý jev, který by se dal nazývat honbou za dotačními tituly. Obce často realizují výběrově ty projekty, na které seženou dotace. Příčinou je opět nekonvenční přístup a špatné plánování s chybějící nastavenou biorizací jednotlivých aktivit. Obce se pak okrádají o multiplikační efekty spočívající v logické návaznosti projektů, které by přinesly vyšší přidanou hodnotu. Dalším rizikem je dodatečná finanční zátěž, kterou může způsobit povinné spolufinancování, nutné předfinancování a následné provozní náklady související s nutnou minimální udržitelností projektu.

Cílem správného financování rozvoje obce je posílení umění hospodařit s danými finančními prostředky, umění najít optimální cestu k dalším finančním zdrojům spojené s kvalitním a koncepčním plánováním a práci s informacemi a aktivizace vnitřních zdrojů.³⁰

3.2.1 Investování z pohledu venkovské obce

Rozvoj a investování v obcích venkovského charakteru je specifické především svou podstatou. Vesnice byly v minulosti spojovány především se zemědělstvím, bohužel tento trend je stále aktuální a i dnes si řada lidí spojuje vesnice a vesnické prostory převážně se zemědělským hospodařením. Již v minulosti zemědělská

³⁰ PONIKELSKÝ, Petr. *Lze řídit obec jako firmu?*. Jablonec nad Nisou: e-Rozvoj.cz, 2012, ISBN 9788090475809, s. 27

výroba determinovala sociální postavení obyvatel, určovala způsob života, hierarchii hodnot, chování a dalších jevů ze sociální a kulturní oblasti.

V minulosti došlo k významným změnám v oblasti venkovského prostředí v důsledku industrializačních a urbanizačních procesů, avšak vývoj a přeměna těchto oblastí neprobíhaly územně a časově rovnoměrně. Rozdíly ve vývoji venkova je možné zaznamenávat a rozlišovat i v současnosti.³¹

Z pohledu investování v oblasti veřejné správy je nutné nahlížet na tuto problematiku zcela individuálně. Venkovské obce a prostory se vyznačují odlišným architektonickým vzhledem, strukturou osídlení a také historickým a kulturním vývojem. Obyvatelé těchto oblastí žijí jiným způsobem než obyvatelé ve městech z hlediska sociálních vztahů, rodinných vazeb, sousedství i sociální kontroly.

Sociální prostředí venkovské obce je charakterizováno jako místo, kde dochází k intenzivnějším sociálním kontaktům a kde je větší potenciál občanů podílet se na aktivitách obce. Vztah obyvatel k obci je významným ukazatelem především pro zástupce samosprávy, nýbrž ukazuje, že samosprávy mohou počítat s aktivním přístupem a participací obyvatel na rozvojových aktivitách i politické stabilitě.³²

Investování do rozvoje v oblasti venkova je tedy charakteristické právě tím, že je vhodné zohlednit všechny aspekty a odlišnosti venkova při výběru a posuzování možné investice, s ohledem na výše zmíněná kritéria a potřeby obyvatel. K této problematice je vhodné přistupovat nejen z pohledu ekonomického, ale především z pohledu sociálního.

3.2.2 Problémy venkovských obcí

Venkovské obce nabízejí spoustu výhod, především poskytují možnost kvalitního bydlení, stejně tak se ale potýkají s řadou problémů. Lépe jsou na tom obce v blízkosti větších měst, atraktivita venkovských obcí, pokud jsou městům vzdálenější, je pro život a podnikání nízká. Problémy se liší v závislosti na velikosti,

³¹ KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, ISBN 9788073579104, s. 66

³² Tamtéž, s. 70

poloze, přístupnosti obce a jejím postavení v hierarchii sídel. Největším záporem života na venkově je podle průzkumu publikace Český venkov³³ špatná dopravní dostupnost, nutnost dojíždět do města a nedostačující dopravní spojení.

Velký problém představuje také nezaměstnanost a nedostatek pracovních příležitostí, mezi další problémy se řadí málo možností ke společenskému, kulturnímu a sportovnímu vyžití, špatný stav komunikací, nízká vybavenost, nedostatečně zásobované obchody a málo služeb. Struktura ekonomických aktivit na venkově je podstatně chudší než celostátní průměr, zejména u tržních služeb, poradenství pro podnikání, využívání výpočetní techniky a vzdělávání k lepšímu uplatnění na trhu práce.

3.3 Možnosti rozvoje

Rozvoj můžeme v obecné rovině popsat jako proces pozitivních změn, zlepšení kvantitativních nebo kvalitativních charakteristik oblasti. Je ale nutné rozlišovat naplnění kvantitativních charakteristik jako například počet nových pracovních míst a cílů, kterých mělo být realizací jednotlivých aktivit dosaženo jako například snížení nezaměstnanosti. Rozvojové projekty by neměly být samoúčelné, ale měly by vést ke zlepšení v mnoha souvisejících oblastech. V oblasti venkovských obcí lze rozvoj charakterizovat jako proces zlepšování pozice venkovských obcí a krajinné sféry, v níž se tyto obce nacházejí.³⁴

Místní samospráva venkovských obcí usiluje o fungování daného sídla stejně tak jako o stav okolní krajiny. Krajinný ráz by měl být podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny³⁵ chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. V tomto ohledu je tedy nutné pohlížet na rozvoj obcí také z pohledu estetického.

³³ MALÁČOVÁ, Petra. *Analýza financování rozvoje obcí mezi 500 a 3000 obyvateli v ČR*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, s. 13

³⁴ BINEK, Jan. *Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova*. Vyd. 1. Brno: GaREP, 2009, 94 s. ISBN 9788090430808, s. 23

³⁵ Zákon č.114/1992 Sb: o ochraně přírody a krajiny ČR. In: Dostupné z: <http://www.nppodyji.cz/zakon-o-ochrane-prirody-a-krajiny>

Pan Holeček³⁶ ve své publikaci uvádí, že rozvoj obce jako dlouhodobý proces vyváženého a udržitelného zlepšování situace sídla a jeho okolí je podmíněn koncepčním a promyšleným přístupem k socioekonomickým jevům, které zde probíhají. Základní nástroje, které ovlivňují rozvoj obce, je možno dělit na ekonomické zdroje obce, lidské zdroje a rozvojové strategie.

Pod ekonomickými zdroji obce můžeme chápat její majetkovou základnu, rozpočtové omezení či schopnost hospodaření obce. Lidské zdroje tvoří představitelé obce, zaměstnanci obecního úřadu, občané a podnikatelé v obci. Rozvojová strategie je jakousi vizí rozvoje, stanovuje cíle, kterých má být dosaženo a také stanovuje prostředky k tomu potřebné. Tyto všechny složky společně s širším prostředím, jako je například poloha, dostupnost a přírodní prostředí působí na možnosti rozvoje obce a vytváří k rozvoji podmínky.

3.3.1 Ekonomické zdroje

Obec hospodaří se svým majetkem, zajišťuje svěřené úkoly a také zajišťuje financování rozvoje obce. Hlavním úkolem obce ve finanční oblasti je tedy zajistit dostatek prostředků pro potřeby obce a výkon svěřených úkolů. Běžný provoz je obvykle financován ze základních, a to jak daňových, tak nedaňových příjmů, zatímco realizace větších investičních akcí je ve většině případů závislá na dotacích.³⁷

Dobré hospodaření s majetkem obce vytváří další významný předpoklad pro rozvoj obce. Obecní majetek slouží k poskytování veřejných služeb, obec může majetek pronajímat, prodat nebo jinak využít například k podpoře podnikatelských činností. Analýza rozpočtového hospodaření ukazuje, jak je obec schopná úspěšně hospodařit a tím vytvářet předpoklady pro svůj budoucí rozvoj.

³⁶ HOLEČEK, Jan. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Vyd. 1. Brno: GaREP, 2009, ISBN 9788090430822, s. 37

³⁷ MALÁČOVÁ, Petra. *Analýza financování rozvoje obcí mezi 500 a 3000 obyvateli v ČR*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, s. 27

3.3.2 Rozvojové strategie

Pro úspěšné řízení rozvoje je nutné stanovit cíle, kterých má být za určité období dosaženo a také kroky, kterými bude daných cílů dosaženo. To vše by mělo být shrnuto ve strategických dokumentech, nezbytných pro vyvážený rozvoj obce. Strategické plánování je systematický způsob, jak organizovat změny při vytváření širokého konsensu společnosti na společné vizi pro lepší ekonomickou budoucnost.³⁸

Cílem strategického plánování je nalézat a vytvářet předpoklady pro uskutečnění celospolečenských rozvojových záměrů a přispívat k efektivnosti řízení společnosti. Strategické plány by měly obsahovat část analytickou, například provedením souhrnné analýzy nebo s využitím analýzy SWOT, část návrhovou, tedy cíle a priority a část implementační, jako jsou projekty a možnosti financování.³⁹

Strategické plánování se v České republice začalo uplatňovat v polovině 90. let. Strategické plánování představuje znak vyspělého státu a se vstupem České Republiky do Evropské unie jeho význam výrazně posílil.

Na úrovni obcí pro podporu rozvojové strategie vzniká Program rozvoje obce, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích⁴⁰ uvádí na prvním místě ve výčtu samostatných působností obce jeho schvalování. Program rozvoje obce nemá závazný obsah, ve venkovských obcích je nejčastěji pořizován Místní program obnovy vesnice. Jeho pořízení a schválení je předpokladem a podmínkou zapojení obce do „Programu obnovy venkova“ a využívání jeho účelových dotací.⁴¹

Se vstupem do Evropské unie se pozornost soustřeďuje na regionální přístupy v plánování a realizování rozvoje. V rozvoji venkova se tento trend promítá

³⁸ ŽÍTEK, Vladimír. *Teoreticko-metodologická východiska hodnocení regionálních rozvojových projektů*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003, ISBN 802103291X, s. 13

³⁹ HRABALOVÁ, Simona, Viktorie KLÍMOVÁ a Svatava NUNVÁŘOVÁ. *Metody a nástroje řízení ve veřejné správě*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, ISBN 8021036796, s. 13

⁴⁰ Zákon č.128/2000 Sb: o obcích. In: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>.

⁴¹ KAŠPAROVÁ, Ludmila. *Rozvoj vesnice*. Vyd. 1. Brno: Ústav územního rozvoje, 2005, s. 10

v podpoře sdružování obcí do mikroregionů, vznikají Programy rozvoje mikroregionů. Vznik mikroregionů je využíván především k realizaci záměrů nadobecního charakteru.

Koncepce rozvoje obcí a mikroregionů navazují na národní a regionální plánování, které se především snaží zajišťovat rovnoměrný rozvoj všech regionů. Strategické dokumenty na úrovni krajů a státu jsou tedy vytvářeny provázaně. Dokumenty sloužící k realizaci národní regionální politiky byly před vstupem do Evropské unie doplněny strategickými a programovými dokumenty, podle kterých se řídí evropská regionální politika a na jejichž základě jsou poskytovány prostředky ze strukturálních fondů.

3.4 Program obnovy venkova

Vznik Programu obnovy venkova souvisí se vstupem České republiky do Evropské pracovní společnosti pro rozvoj venkova a obnovu vesnice v roce 1991. Program obnovy vesnice se soustředí na rozvoj podnikání ve venkovských regionech, vlastní stavební obnovy vesnice, péče o krajinu stejně tak jako participace obyvatel na duchovním rozměru obnovy vesnice.

Cílem programu je formou dotace podpořit obnovu a rozvoj venkovských obcí. Program obnovy venkova se soustředí především na dotace obecních programů a akcí, které nelze dotovat z ostatních resortů a dále těch, které mají integrující územní nebo oborový charakter. Program obnovy venkova rozlišuje tyto úrovně: celostátní, krajskou, mikroregionální a obecní. Na celostátní úrovni se jedná především o vzdělávací a poradenskou činnost a podporu osvěty, na úrovni krajů o tvorbu a realizaci krajských programů obnovy venkova. Vzrůstá význam podpory na úrovni mikroregionů, kde je kladen důraz na osvětu, regionální identitu, vzdělávání a poradenství, na úrovni obecní jde především o zpracování a realizaci místních programů obnovy venkova.⁴²

⁴² MALÁČOVÁ, Petra. *Analýza financování rozvoje obcí mezi 500 a 3000 obyvateli v ČR*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, s. 28

Hlavním principem programu je podpora vlastní iniciativy obcí. Předpokládá se participace obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi. Příjemci dotace mohou být obce nebo svazky obcí. Pravomoc poskytovat dotace přešla po změně administrativně správního uspořádání České republiky ve značné míře z Ministerstva pro místní rozvoj na úroveň krajů, které mají možnost lépe reagovat na potřeby konkrétních obcí.⁴³

Tento program je v kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj a dotační tituly v rámci něj se schvalují zpravidla na rok.

3.4.1 Svaz obcí a měst ČR

Autorka Maláčová⁴⁴ ve své diplomové práci uvádí, že svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. Členy jsou obce, městyse, města a statutární města. Cílem Svazu je hájit společné zájmy obcí. Činnost Svazu je založena především na aktivní spolupráci starostů, primátorů a členů zastupitelstev, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. Svaz se podílí na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí.

Podle dostupných informací na portálu zmíněného svazku mezi jeho hlavní cíle patří především obhajování společných zájmů a práv měst a obcí. Dále pak podporování a rozvíjení samosprávné demokracie ve veřejné správě, podílení se na přípravě zákonů a dalších opatření, které mají dopad na místní samosprávu, informování vlády, parlamentu i institucí Evropské unie včas o tom, jaký dopad mohou mít jimi připravovaná opatření na kvalitu života občanů, i na rozvoj jednotlivých území. Mezi další cíle patří také posilování ekonomické samostatnosti měst a obcí, vzdělávání zastupitelstva i pracovníky místních samospráv a podporování interpretace zkušeností a příkladů dobré praxe.

⁴³ NUNVÁŘOVÁ, Svatava. *Rozvoj venkova*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2007, ISBN 9788021043145, s. 61

⁴⁴ MALÁČOVÁ, Petra. *Analýza financování rozvoje obcí mezi 500 a 3000 obyvateli v ČR*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, s. 29

3.4.2 Spolek pro obnovu venkova

Spolek pro obnovu venkova byl založen roku 1993. Jedná se o nevládní neziskovou organizaci, jejímž posláním je přispívat k rehabilitaci venkova, k obnově a prohloubení společenského a duchovního života na venkově, k posílení hospodářské stability a prosperity venkova. Motivovat občany žijící na venkově k dobrovolné aktivitě, podněcovat je k odhodlání podílet se na zdárném vývoji obce, napomáhat vzniku a činnosti místních a regionálních sdružení. Účastnit se evropské spolupráce při obnově venkova. V neposlední řadě pak překonávat úzce resortní přístupy k řešení problémů obnovy vesnice a rozvoje venkova a podporovat a realizovat Program obnovy venkova.⁴⁵

V době vzniku spolku se ke členství přihlásilo více než 200 zájemců, a to jak obecní samospráva, zemědělci, projektanti, podnikatelé, učitelé, tak pracovníci vysokých škol, výzkumných ústavů a státní správy. Tito zájemci byli spojeni myšlenkou realizovat Program obnovy vesnice a v současné době má spolek téměř tisíc členů. Každý měsíc organizuje pravidelná setkání členů a hostů a semináře, které jsou tematicky zaměřené na různé okruhy venkovského života. Zástupce Spolku je členem komise a spolu se zástupci Svazu měst a obcí ČR dbá na odpovědné přidělení prostředků jednotlivým žadatelům v rámci Programu obnovy venkova.⁴⁶

⁴⁵ MALÁČOVÁ, Petra. *Analýza financování rozvoje obcí mezi 500 a 3000 obyvateli v ČR*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, s. 30

⁴⁶ Spolek pro obnovu venkova: Informace o SPOV. *Spolek pro obnovu venkova* [online]. 2006 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.spoiv.org/o-spolku-pro-obnovu-venkova.aspx>

4 Možnosti financování veřejné investice

Při definování možných zdrojů pro financování veřejné investice je nutné vycházet ze struktury obecního, neboli místního rozpočtu, kde lze definovat dvě hlavní skupiny zdrojů příjmů těchto rozpočtů.

První skupinu tvoří takzvané nenávratné příjmy, které jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru, protože představují finanční vztahy územních rozpočtů na principu nenávratnosti a nedobrovolnosti. K těmto nenávratným příjmům patří daňové příjmy, transfery a dotace, a také nedaňové příjmy, které souvisejí s vlastní aktivitou územního celku.

Druhou skupinu tvoří takzvané návratné příjmy, kde spadají především půjčky a úvěry, které jsou spojeny s povinností obcí je za určitých podmínek splatit.⁴⁷

4.1 Vlastní finanční prostředky

Jak už jsem se zmínila v předchozí kapitole, hlavním problémem v oblasti financování rozvoje obce je především nedostatek vlastních peněžních prostředků. Obce mívají často problém s pokrytím běžných výdajů, a proto už jim nezbývají prostředky na možný rozvoj. Vlastní finanční prostředky plynoucí z efektivního hospodaření obce jsou převážně použity na menší investiční projekty.

4.2 Dotace

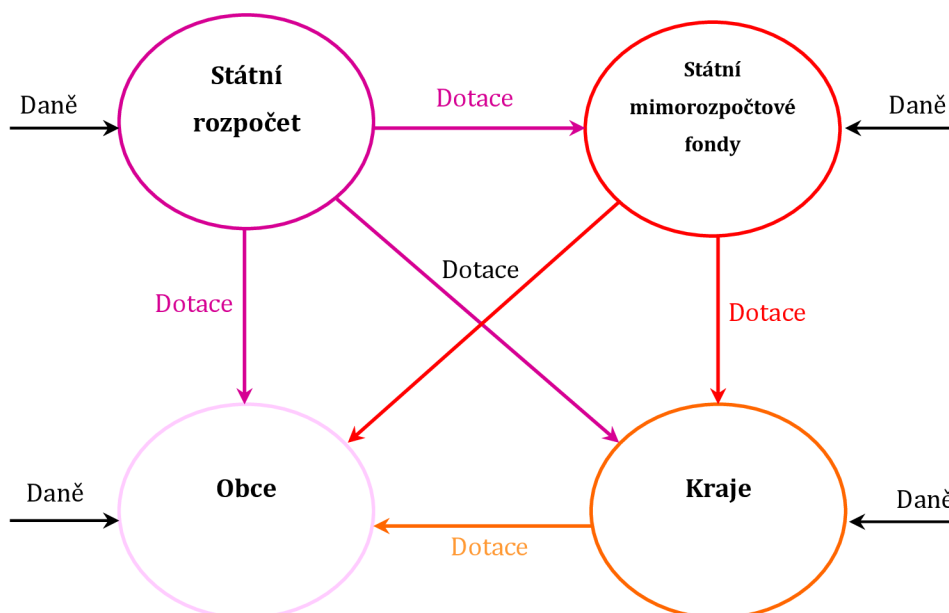
Dotace lze obecně chápat jako peněžní prostředky, které jsou nenávratně poskytnuté ze státního rozpočtu právnickým nebo fyzickým osobám, přičemž jejich nenávratnost závisí na plnění stanovených podmínek, za kterých byly dotace poskytnuty.

Podle autorky Provažníkové⁴⁸ rozlišujeme dvě základní formy dotací a to specifické účelové a všeobecné neúčelové dotace.

⁴⁷ PROVAŽNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, ISBN 9788024727899, s. 79

Specifické účelové dotace jak už název předpovídá, jsou poskytovány na předem stanovený účel. Obec je tedy zodpovědná za jejich užití k danému účelu. Druhou formou jsou **všeobecné neúčelové dotace**, které obec nebo kraj obdrží také na základě předem stanoveného kritéria, ale rozhodování o jejich využití je již v kompetenci příslušného subjektu. Pomocí výše uvedených dotací mohou být financovány jak běžné, tak i kapitálové výdaje.

Poskytování dotací je složitý na sebe navazující systém. Pro usnadnění je systém dotací, které mohou obce čerpat schematicky znázorněn.

Obr. 2 Zjednodušené schéma dotačního systému⁴⁹

⁴⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, ISBN 9788024727899, s. 91

⁴⁹ CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu* [online]. Praha: Transparency International, 2008 [cit. 2015-01-13]. ISBN 978-80-87123-06-5. Dostupné z: http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/kr_pruvodce2008.pdf

4.2.1 Dotace ze státního rozpočtu⁵⁰

V současnosti jsou obcím poskytovány dotace, které jsou definované a schválené v zákoně o státním rozpočtu na příslušný rok. Dotace jsou stabilním a předvídatelným příjmem obcí a krajů. Většina z nich je poskytována v rámci takzvaného souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu obcím v úhrnech po jednotlivých krajích.

Dalším typem dotací jsou dotace plynoucí z kapitoly všeobecná pokladní správa státního rozpočtu, kterou spravuje Ministerstvo financí. Prostřednictvím všeobecné pokladní správy státního rozpočtu jsou rozpočtovány zejména příjmy a výdaje, které není možné sledovat podle jejich kapitálového členění, a které není možné předem zahrnout do určité kapitoly státního rozpočtu.

Z výše uvedené kapitoly lze poskytovat také mimořádné dotace ze státního rozpočtu podle vývoje jeho plnění a podle vzniku potřeby. Tyto dotace jsou uvolňovány v průběhu roku a mají investiční i neinvestiční charakter. Mimořádné dotace představují použití rezerv státního rozpočtu podle rozhodnutí vlády na základě zmocnění, a to prostřednictvím čerpání finančních prostředků z této kapitoly. Mimořádné dotace mohou vyplývat z rozpočtových změn, zejména mezi resortním rozpočtem a rozpočtem obce, které jsou doprovázeny rozpočtovým opatřením. Zásadní je, že skladba těchto dotací je v každém roce různá.

Dále jsou obcím poskytovány nenárokové dotace z rozpočtových kapitol některých ministerstev, tyto dotace mohou být jak běžné, tak kapitálové. Dotace lze čerpat z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva práce a sociálních věcí nebo také Ministerstva dopravy a spojů. Dále mohou být vypláceny dotace z kapitoly Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství, v tomto případě se jedná pouze o dotace neinvestiční. V rámci grantových programů vyhlašovaných jednotlivými ministerstvy jsou obcím vypláceny rovněž kapitálové neboli

⁵⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, ISBN 9788024727899, s. 146-148

investiční dotace. Na tyto dotace obce nemají nárok, proto žádají o jejich přidělení, přičemž jejich přidělení je v kompetenci příslušného ministerstva.

4.2.2 Dotace z mimorozpočtových státních fondů

Dotace ze státních mimorozpočtových fondů jsou dalším možným finančním zdrojem poskytovaným obcím, jedná se většinou o účelové a kapitálové dotace. Nejčastěji se jedná o dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP) zřízeného v roce 1991, Státního fondu rozvoje bydlení (SFRB) zřízeného v roce 2000 nebo také ze Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) zřízeného v roce 2000 na údržbu a opravy komunikací.

Mezi další státními fondy, ze kterých lze v současnosti čerpat patří Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie (SFPRČK) zřízený v roce 1992, Státní fond kultury ČR (SFKČR) zřízený v roce 1992, Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) zřízený v roce 2000 a Národně vzdělávací fond (NVF).

4.2.3 Dotace od krajů

Mimo jiné mohou obce získat také dotace od krajů a to v rámci samostatné působnosti kraje, prostřednictvím vyhlašovaných programů. Nebo přerozdělením některých typů dotací, které kraje získaly ze státního rozpočtu.

Z krajských rozpočtů jsou financovány projekty krajského charakteru a velikosti, jedná se především o dopravní infrastrukturu.

4.2.4 Dotace z fondů EU

Mezi dotace, které mohou obce v České republice získat, řadíme také dotace z Evropské unie, které jsou vypláceny ze strukturálních fondů a Kohezního fondu prostřednictvím Národního fondu. Tyto dotace nabývají v poslední době velkého významu, jsou však také spojeny se spolufinancováním ze strany územních samospráv a většinou jsou vypláceny až po realizaci určené aktivity. Tyto dotace

mohou mít charakter jak kapitálových, tak běžných dotací a zpravidla jsou přísně účelové.⁵¹

Dotace svou podstatou patří mezi nejefektivnější způsoby financování veřejných investic, proto bude této problematice věnována samostatná kapitola.

4.3 Bankovní úvěr

Úvěry patří mezi příjmy návratného charakteru, které musí obec vrátit svým věřitelům. Tyto návratné příjmy představují významný zdroj příjmů územní samosprávy zejména na financování dlouhodobých investic.

V odborné literatuře⁵² se můžeme setkat s teorií, že veřejné finance vychází z předpokladu, že běžné výdaje by měly být financovány z běžných příjmů, zatímco kapitálové výdaje by měly být financovány výpůjčkami a jinými kapitálovými příjmy. V případě, že se obec rozhodne financovat projekty touto formou, obrací se na komerční instituce. Z pohledu úvěrování obcí se na poli bankovního trhu vyskytuje široké spektrum možností určených výhradně pro jejich potřeby. K zajištění dostatku finančních prostředků na realizování různých investic mohou municipality využít právě úvěr, který je určený přesně pro jejich specifické potřeby.

Mezi rozhodující faktory v rozhodování o využití úvěru v procesu financování projektu patří úvěrové podmínky, a to doba splatnosti úvěru, podmínky splacení dluhové služby a především způsob stanovení úrokové sazby.

Z časového hlediska lze rozlišit úvěry na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Finančně náročnější projekty je vhodné financovat střednědobým a dlouhodobým úvěrem. Speciálním případem je takzvaný překlenovací úvěr, který obce využívají na překlenutí časového nesouladu. Typickým příkladem využití překlenovacího úvěru je období, kdy se obec ocitá v pozici příjemce dotace. Dotace se zpravidla

⁵¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, ISBN 9788024727899, s. 147

⁵² Tamtéž, s. 101

vyplácí obcím po skončení výstavby, a v případě, že obec nedisponuje dostatečným vlastním kapitálem, využívá právě překlenovací úvěr.

Využití úvěru schvaluje zastupitelstvo obce. Obec v tomto případě může ručit bankovní instituci svými budoucími rozpočtovými příjmy, svým majetkem převážně nemovitostmi, nebo cennými papíry v jejím vlastnictví.

4.4 Návrtné půjčky a výpomoci

Návrtné půjčky a výpomoci od jiných subjektů patří mezi další možnosti financování. Obce mohou využívat finanční prostředky od komerčních institucí, ale v případě, že obce nejsou schopné získat půjčku za obvyklou úrokovou míru, lze získat finanční prostředky od vyšší vládní úrovně. Většinou se jedná o podporu kapitálových investic, které nejsou financovány z dotačních programů. Návrtná půjčka může být poskytnuta ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtu kraje, nebo také z rozpočtu jiné obce. Návrtné půjčky a výpomoci od jiných subjektů jsou specifické především tím, že se jedná o půjčky bezúročné nebo mají velmi nízkou úrokovou sazbu.⁵³

5 Finanční prostředky z fondů Evropské unie

Zásadní průlom v oblasti financování veřejných investic přišel s členstvím České republiky v Evropské unii. Krajům, obcím i svazkům obcí se naskytla možnost čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů a Fondů soudržnosti v rámci regionální politiky Evropské unie.

Cílem regionální politiky EU, která bývá také označována za politiku hospodářské a sociální soudržnosti, je odstraňování sociálních a ekonomických nerovností mezi jednotlivými regiony. Výrazný nepoměr v kvalitě života všech obyvatel EU je dán nedostatečnou rozvinutostí některých regionů, proto je regionální politika

⁵³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 9788024727899, 101

prostředkem pro vyjádření finanční solidarity, ale také hnacím motorem ekonomické integrace.⁵⁴

5.1 Strukturální fondy a Kohezní fond⁵⁵

Strukturální fondy jsou nástrojem pro dosažení cíle strukturální politiky EU, což je snížení nerovnosti mezi rozvinutými a méně rozvinutými regiony členských zemí EU a dosažení tak ekonomické, hospodářské a sociální soudržnosti mezi členskými státy.

Strukturální fondy jsou tvořeny Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR), který je v současnosti objemově nejvýznamnějším strukturálním fondem, Evropským sociálním fondem (ESF), Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropským námořním a rybářským fondem (EMRF).

Evropský fond regionálního rozvoje (EFRR) je zaměřen na podporu malých a středních podniků, je prostředkem pro prosazování produktivních investic, zlepšování infrastruktury, podporuje investice do vzdělání, zdraví a rozvoje místního potenciálu a v neposlední řadě podporuje investice do ochrany životního prostředí.

Dalším strukturálním fondem je **Evropský sociální fond (ESF)**, který by měl napomoci především integraci nezaměstnaných a osob dlouhodobě nezaměstnaných a rychlejšímu zapojení mladých lidí do pracovního procesu.

Pro Českou republiku je stěžejní také **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)**, který se podílí na financování operací, které jsou zaměřeny na podporu zemědělství v horských a podhorských oblastech, také se zaměřuje na podporu malých farmářů a dalším aspektům v této oblasti. Tento fond se také podílí na financování rozvoje venkovské infrastruktury.

⁵⁴ VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, ISBN 802471194x, s. 16

⁵⁵ VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, ISBN 802471194x, s. 16-18

Posledním strukturálním fondem je **Evropský námořní a rybářský fond (EMRF)**. Vzhledem k tomu, že Česká republika patří mezi vnitrozemské státy, finanční prostředky z tohoto fondu čerpá jen ve velmi malém rozsahu a to v oblasti rozvoje chovu ryb.

Dotace vyplácené obcím ze strukturálních fondů mohou mít charakter jak kapitálových, tak běžných dotací, ale zpravidla jsou přísně účelové. To znamená, že dotace jsou poskytovány na základě předem nastavených pravidel, které daný stát, region, obec nebo svazky obcí, musí dodržovat. V rámci kontroly dodržování podmínek se tak například prověřují uznatelné a neuznatelné náklady při realizaci projektů.

Dotace ze strukturálních fondů jsou navíc zpravidla podmíněny jak spolufinancováním ze strany konečného příjemce dotací, tak i podílovým spolufinancováním ze státního rozpočtu.

Kohezní fond označován také jako Fond soudržnosti se liší od strukturálních fondů tím, že podporuje místo regionů státy. Z Fondu soudržnosti jsou podporovány investiční projekty společného zájmu v oblasti dopravní infrastruktury a environmentální projekty, které přispívají k ochraně životního prostředí.

5.2 Programové období 2014-2020

Programové období 2014-2020 s sebou přináší změny v oblasti čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. V tomto programovém období byly pro Českou republiku vyčleněny prostředky ve výši téměř 24 miliard eur, oproti programovému období 2007-2013 jde zhruba o 2 miliardový pokles.⁵⁶

5.2.1 Cíle regionální a strukturální politiky EU

V každém programovém období se stanovují cíle regionální a strukturální politiky EU. V tomto programovém období vychází cíle ze strategie Evropa 2020, kde si

⁵⁶ Strukturální fondy EU: Programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2014-12-13]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>

Evropská unie stanovila pět hlavních cílů, díky kterým bude možné provést měřitelné posouzení pokroku. Jedná se o cíle: zaměstnanost; výzkum, vývoj a inovace; změna klimatu a energetika; vzdělávání a v neposlední řadě chudoba a sociální vyloučení.⁵⁷

Na základě cílů EU potom formuje každý členský stát své vnitrostátní cíle, přičemž se berou v úvahu rozdílné podmínky a okolnosti, které v jednotlivých státech panují.

5.2.2 Cíle regionální politiky ČR

Cíle regionální politiky ČR vychází z dlouhodobé vize regionálního rozvoje a pro toto programové období jsou definované čtyři základní cíle.

Cíl 1: Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů. Cíl 2: Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů. Cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost. Cíl 4: Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů.⁵⁸

5.2.3 Programy

Z fondů EU je financováno celkem 20 různých programů na území ČR. Nově vytvořený stěžejní dokument určující způsob využívání fondů EU v novém období se nazývá Dohoda o partnerství a uzavírá ji každý členský stát s Evropskou komisí. K naplňování nové strategie regionální politiky v rámci Dohody o partnerství, přispívají jednotlivé programy, které se tomuto dokumentu podřizují, ale svým zaměřením a obsahem z něj vycházejí.⁵⁹

Operační program je základním strategickým dokumentem finanční a technické povahy a obsahuje opatření pro naplnění cílů strukturální politiky v konkrétních

⁵⁷ Regionální politika: Strategie EU 2020. *Evropská komise* [online]. 2014 [cit. 2014-12-13]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_cs.cfm

⁵⁸ Česká republika. Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020. In: 2013. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>

⁵⁹ Strukturální fondy EU: Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>

sektorech a regionech. Prostřednictvím konkrétních operačních programů příjemci dotací čerpají finanční prostředky na realizaci jednotlivých projektů. Pro přehlednost níže uvádím seznam operačních programů, které řídí příslušná ministerstva, výjimkou jsou operační programy přeshraniční spolupráce, které jsou z naší strany pouze koordinovány.

Operační programy pro programové období 2014-2020:⁶⁰

- ***Integrovaný regionální operační program,***
řízen Ministerstvem pro místní rozvoj;
- ***OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,***
řízen Ministerstvem průmyslu a obchodu;
- ***OP Výzkum, vývoj a vzdělávání,***
řízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
- ***OP Zaměstnanost,***
řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí;
- ***OP Doprava,***
řízen Ministerstvem dopravy;
- ***OP Životní prostředí,***
řízen Ministerstvem životního prostředí;
- ***OP Praha - pól růstu ČR,***
řízen Magistrátem hlavního města Prahy;
- ***OP Technická pomoc,***
řízen Ministerstvem pro místní rozvoj;
- ***OP Rybářství 2014-2020,***
řízen Ministerstvem zemědělství;

Operační programy v kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj:⁶¹

- *OP přeshraniční spolupráce mezi ČR a Polskem;*
- *OP přeshraniční spolupráce mezi Slovenskem a ČR;*

⁶⁰ Strukturální fondy EU: Programy pro programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2014-11-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>

⁶¹ Tamtéž

- *OP přeshraniční spolupráce mezi Rakouskem a ČR;*
- *OP přeshraniční spolupráce mezi Bavorskem a ČR;*
- *OP přeshraniční spolupráce mezi Saskem a ČR;*
- *OP národní spolupráce Danube;*
- *Program Interreg Europe*
- *OP INTERACT III;*
- *Program ESPON 2020*

Ostatní programy pro programové období 2014-2020:

- ***Program rozvoje venkova,***
řízen Ministerstvem zemědělství;
- ***Program národní spolupráce Central Europe 2020,***
koordinovaný Ministerstvem pro místní rozvoj.

5.3 Integrovaný regionální operační program IROP

Největší změnou v novém programovém období na úrovni ČR bylo zrušení dosavadních sedmi regionálních operačních programů a ustanovení jednoho integrovaného regionálního programu.

Cílem programu by mělo být snižování územních rozdílů, zkvalitnění infrastruktury a posílení konkurenceschopnosti v regionech. Dále pak posílení veřejných služeb, zaměstnanosti a podpory vzdělanosti, jako jednoho z pilířů zvyšování kvality života obyvatel, a posílení institucionální kapacity veřejné správy.⁶²

⁶² Strukturní fondy EU: Integrovaný regionální operační program. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2014-12-15]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy/Integrovaný-regionální-operacní-program>

5.3.1 Prioritní osy

Prioritní osa 1: Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony

Prioritní osa 1 je zaměřená na zlepšení infrastruktury v přímé vazbě na posílení konkurenceschopnosti, dostupnosti a bezpečnosti regionů ČR. V rámci této prioritní osy jsou definované následující investiční priority a jejich specifické cíle.

Tab. 3 Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 1⁶³

INVESTIČNÍ PRIORITY	SPECIFICKÝ CÍL
IP 7b: Zvyšování regionální mobility prostřednictvím připojení sekundárních a terciárních uzlů k infrastruktuře sítě TEN-T, včetně multimodálních uzlů	1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T
IP 7c: Rozvoj a zlepšování dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí, včetně systémů s nízkou hlučností, a nízkouhlíkových dopravních systémů, včetně vnitrozemské a námořní lodní dopravy, přístavů, multimodálních spojů a letištní infrastruktury s cílem podporovat udržitelnou regionální a místní mobilitu	1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
IP 5b: Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení	1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof

⁶³ Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>, s. 39

Prioritní osa 2: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů

Prioritní osa 2 je zaměřena na zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů. Specifické cíle 2.1, 2.2 a 2.3 jsou komplementární s podporami ESF z Operačního programu Zaměstnanost a specifický cíl 2.4 s podporou ESF z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. V rámci této prioritní osy jsou definované následující investiční priority a jejich specifické cíle.

Tab. 4 Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 2 ⁶⁴

INVESTIČNÍ PRIORITY	SPECIFICKÝ CÍL
IP 9a: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
IP 9c: Poskytování podpory sociálním podnikům	2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
IP 9a: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví
IP 10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání, včetně odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
IP 4c: Podpora energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách, a v oblasti bydlení	2.5 Snižování energetické náročnosti v sektoru bydlení

⁶⁴ Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>, s. 58-59

Prioritní osa 3: Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí

V souladu se strategií IROP je Prioritní osa 3 zaměřená na zajištění dobré správy území a zefektivnění činností institucí veřejné správy. Cílem podpory je zefektivnit výkon veřejné správy prostřednictvím tvorby a využití strategických dokumentů, zaměřených na podporu územního rozvoje, podporovat komplexní přístupy k jeho řešení, zvýšit kvalitu, rychlost a transparentnost rozhodování o území.

Tab. 5 Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 3 ⁶⁵

INVESTIČNÍ PRIORITY	SPECIFICKÝ CÍL
IP 6c: Zachování, ochrana, propagace a rozvoj přírodního a kulturního dědictví	3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního a přírodního dědictví
IP 2c: Posilování aplikací v oblasti IKT určených pro elektronickou veřejnou správu, elektronické učení, začlenění do informační společnosti, elektronickou kulturu a elektronické zdravotnictví	3.2 Zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů IKT
IP 11: Zvyšování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a zlepšováním účinnosti veřejné správy prostřednictvím opatření pro posilování institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy	3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje

⁶⁵ Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>, s. 96

Prioritní osa 4: Komunitně vedený místní rozvoj

Prioritní osa 4 Komunitně vedený místní rozvoj je zaměřena na zlepšení kvality života a využití potenciálu na venkově. V rámci této prioritní osy jsou definované následující investiční priority a jejich specifické cíle.

Tab. 6 Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 4 ⁶⁶

INVESTIČNÍ PRIORITY	SPECIFICKÝ CÍL
IP 9d: Provádění investic v rámci komunitně vedených strategií místního rozvoje	4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu
IP 9d: Provádění investic v rámci komunitně vedených strategií místního rozvoje.	4.2 Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS

Prioritní osa 5: Technická pomoc

Prioritní osa 5 se zaměří na podporu efektivního řízení IROP pro celé programovací období 2014 – 2020. Jedná se o průřezovou prioritní oblast, která se bude týkat všech ostatních prioritních os a oblastí intervence IROP. V rámci této prioritní oblasti bude poskytováno financování pro pokrytí nákladů spojených s řízením, monitorováním, kontrolou, analýzou, propagací a poskytováním informací na úrovni celého IROP.

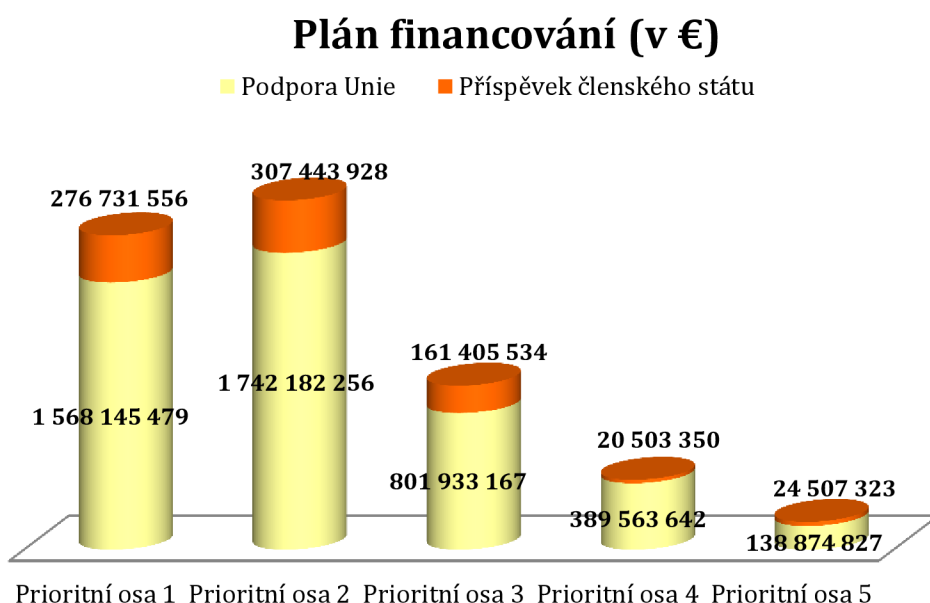
V rámci této prioritní osy je definován pouze jeden specifický cíl 5.1: Zajištění kvalitního řízení a implementace programu.⁶⁷

⁶⁶ Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>, s. 117

⁶⁷ Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>, s. 129

5.3.2 Plán financování

Integrovaný operační program předkládá Evropské unii také plán financování. V níže uvedeném grafu je znázorněné finanční rozdělení dle jednotlivých prioritních os. Největší objem finančních prostředků náleží prioritní ose 2, což je pochopitelné vzhledem k množství investičních priorit a specifických cílů, které jsou uvedené výše. Nejmenší podíl finančních prostředků pak připadá na prioritní osu 5.

Obr. 3 Plán financování IROPu ⁶⁸

5.3.3 Harmonogram

Integrovaný regionální operační program, který svým vznikem zrušil dosavadní regionální operační programy České republiky, je v současné době ve fázi schvalování. V červenci roku 2014 proběhlo předložení IROPu vládě ČR, schválení ze strany Evropské unie se předpokládá v roce 2015 a první výzvy k čerpání z tohoto programu bude pravděpodobně možné předkládat v květnu 2015.

⁶⁸ Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>, s. 139

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 Obec Nýdek

6.1 Základní charakteristika

Obec Nýdek se nachází v severovýchodní části České republiky, v Moravskoslezském kraji. Svou rozlohou 2820 ha patří k největším obcím v okrese Frýdek-Místek. Tato obec se rozkládá v pohraničí, kde na české straně sousedí s obcemi Vendryně, Bystřice, Hrádek a Návší, a s polskými obcemi Wisła a Ustroń. Pozice a hranice obce jsou znázorněny na níže uvedeném obrázku.

Obr. 4 Hranice obce a její pozice ⁶⁹

Obec se rozléhá převážně v údolí obklopeném pohořím Beskyd, proto patří k oblíbené chatařské oblasti, nedaleký provoz hutního průmyslu je zde dobře kompenzován právě rozkládajícím se pohořím, které je bohatým zdrojem produkce kyslíku.

⁶⁹ Mapy.cz. *Seznam.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-12-25]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/zimni?x=18.7690906&y=49.6435478&z=11&source=muni&id=4571&q=N%C3%BDdek>

Co se historie týče, jsou v obci doposud zachované stavby v původní lidové architektuře. Nejvýznamnější historickou památkou je původní a dochovaný evangelický kostel sv. Mikuláše, který pochází z roku 1576. V historii se na tomto území nacházely zdroje železné rudy, ale v současnosti se už těžba neprovádí.

Obr. 5 Vyznačení obce na mapě České republiky ⁷⁰

V současnosti má obec 2014 obyvatel, v historii obce se jedná o nejvyšší počet obyvatel, to nasvědčuje tomu, že obec je lukrativní z hlediska migrace obyvatel a také působí jako vhodné prostředí pro zakládání rodiny.

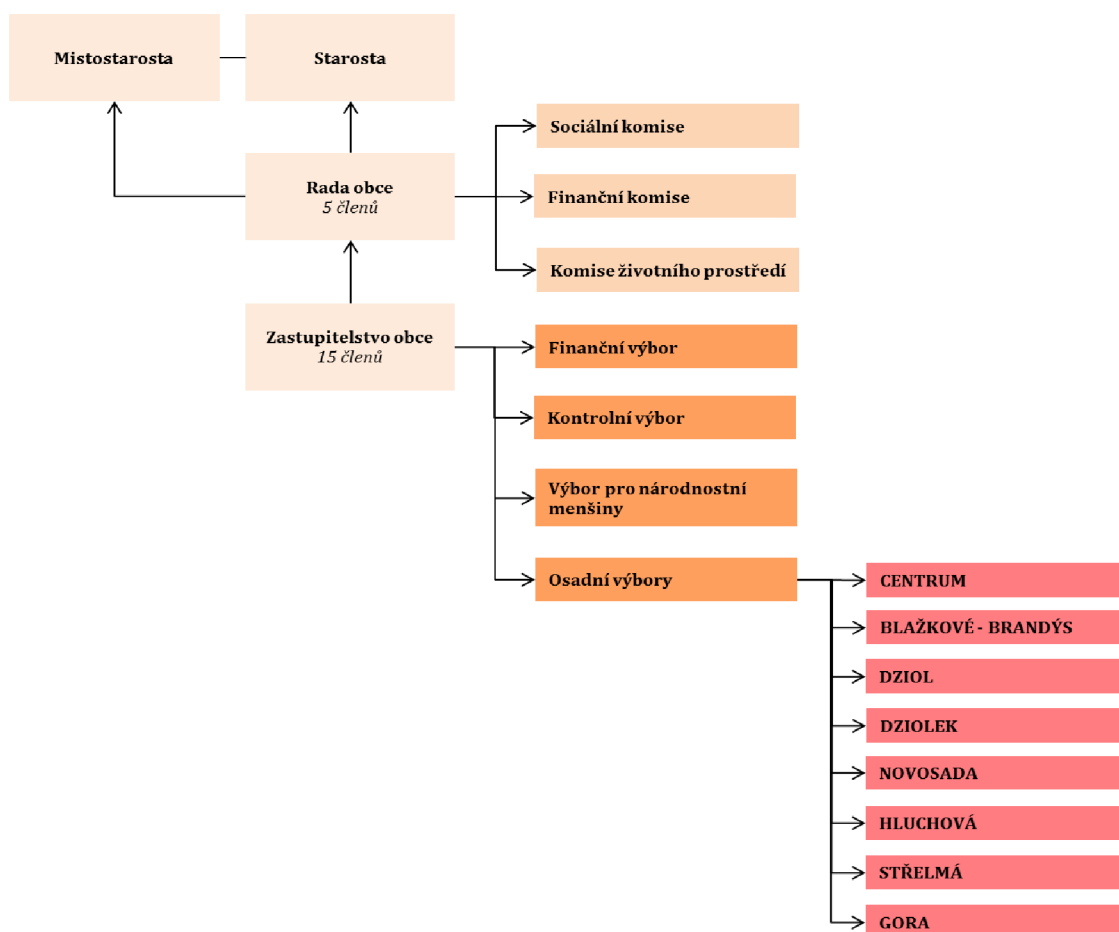
Zastupitelé obce se neustále snaží o rozvoj, a to jak v oblasti zvyšování kvality života místních obyvatel, tak v oblasti rekreační a turistické. V rámci něj již úspěšně realizovali několik stavebních investic, které k rozvoji přispěly.

Obec je členem Svazu měst a obcí ČR, je také členem Spolku pro obnovu venkova. V rámci rozvoje je také členem neziskové organizace Sdružení obcí Jablunkovska a zájmového sdružení právnických osob MAS (Místní akční skupina) Jablunkovsko.

⁷⁰ Rozhledny. *Treking.cz: portál o horách, trekingu a turistice* [online]. 2014 [cit. 2014-12-25]. Dostupné z: <http://www.treking.cz/regiony/rozhledny.htm>, vlastní zpracování

6.1.1 Organizační struktura

Současným starostou obce je Mgr. Jan Konečný, kterého v případě jeho nepřítomnosti zastupuje pan Morcinek. Starosta obce je členem Sdružení nezávislých kandidátů a ve funkci je již třetí volební období. Zastupitelstvo obce je složeno z 15 členů pěti různých politických stran a sdružení a rada obce je složena z 5 členů. V rámci samosprávy fungují celkem 3 výbory a 3 komise. Jedná se o finanční výbor, kontrolní výbor a výbor pro národnostní menšiny, z komisí jsou to komise sociální, finanční a komise životního prostředí. Protože se jedná o obec venkovského charakteru, jsou zřízeny také osadní výbory. Těchto 8 osadních výborů je rozděleno podle lokality a každý výbor má 3 členy.

Obr. 6 Organizační struktura obce Nýdek ⁷¹

⁷¹ Zastupitelstvo obce. *Oficiální stránky Obce Nýdek*, [online]. 2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: <http://www.nydek.cz/obcan/samosprava-obce/zastupitelstvo-obce-/>, vlastní zpracování

6.2 Analýza SWOT

Prostřednictvím SWOT analýzy lze označit zásadní faktory, které mají pro danou oblast rozhodování klíčový význam. Vzájemná kombinace, pozorování a integrace identifikovaných hrozeb, příležitostí, silných a slabých stránek se uspořádává prostřednictvím matice SWOT, která současně usnadňuje a zpřehledňuje provádění situační analýzy a vyhodnocení jejích výsledků.

Problematicke situační analýzy s využitím analýzy SWOT jsem se věnovala ve své bakalářské práci,⁷² situační analýza, ze které vychází zpracování matice SWOT pro obec Nýdek, je proto přílohou této diplomové práce.

Tab. 7 Matice SWOT obce Nýdek⁷³

Strengths – Silné stránky	Weaknesses – Slabé stránky
<p>Výhodná poloha obce (příhraničí), Kvalitní životní prostředí (oblast Beskydy), Rostoucí počet obyvatel (migrační saldo) Vysoké procento obyvatelstva produktivního věku (69%) Vysoký počet podnikatelských subjektů Dobrá stav inženýrských sítí Poskytované vzdělání (MŠ a ZŠ) Možnosti volnočasových aktivit Vysoký počet ubytovacích, stravovacích a pohostinských zařízení Přijatelná cena stavebních parcel Dobrá občanská infrastruktura</p>	<p>Nízká porodnost Menší procento ekonomicky aktivního obyvatelstva Špatné dopravní spojení s okolními obcemi Rostoucí míra nezaměstnanosti Chybí evidence návštěvnosti ubytovacích zařízení a také jejich kapacita, a evidence cestovního ruchu Obec nevede evidenci podnikatelských subjektů Nedostatečné zázemí sportovců Nepřipravenost zastupitelstva v oblasti investování</p>
Opportunities – Příležitosti	Threats – Hrozby
<p>Přilákání nových obyvatel Spolupráce v oblasti cestovního ruchu s polskými obcemi Spolupráce s obcí Bystřice na společných projektech, pro podporu zdravého životního stylu Pohyb kurzu měny Příznivý vývoj úrokové sazby</p>	<p>Nestabilní vláda Neustálá změna daňové politiky Velký nárůst nezaměstnanosti Nárůst inflace Nedostatečná podpora rodin ze strany států</p>

⁷² SZUSCIKOVÁ, Kateřina. *Aplikace marketingového mixu ve veřejné správě*. Brno, 2013. 82s., 1s. příl. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Radek Dohnal, Ph.D. s. 32

⁷³ Tamtéž, s. 60

6.3 Finanční analýza

V minulosti byla obec Nýdek velmi zadluženým správním celkem. Špatné investiční rozhodnutí, které souviselo s financováním výstavby plynovodu v obci prostřednictvím úvěru s neadekvátní úrokovou sazbou, způsobilo několikaletý útlum v oblasti rozvojového investování.

V současnosti se ale obec snaží o rozvoj, v rámci něj realizovala výstavbu chodníku a modernizaci náměstí, dále realizovala rozsáhlé opravy školy a školky, a také tělocvičny. V roce 2014 začala první etapa výstavby nového zázemí pro sportovce v celkové hodnotě zhruba 8 mil. Kč. Realizované investiční záměry byly financovány převážně z vlastních finančních prostředků. Obci se podařilo získat dotace na rekonstrukci místní školy a školky z fondu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V tabulce níže je uvedena struktura rozpočtu obce v roce 2014 a 2015.

Tab. 8 Rozpočet obce pro rok 2014 a 2015 ⁷⁴

<i>Příjmy (v tis. Kč)</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
▪ daňové	16 495	18 205
▪ nedaňové	792	991
▪ kapitálové	267	264
▪ dotace	996	1 010
Souhrn	18 550	20 470
<i>Výdaje (v tis. Kč)</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
▪ běžné	13 822	14 043
▪ kapitálové	3 671	5 427
Souhrn	17 493	19 470
Financování	-1 057	-1 000

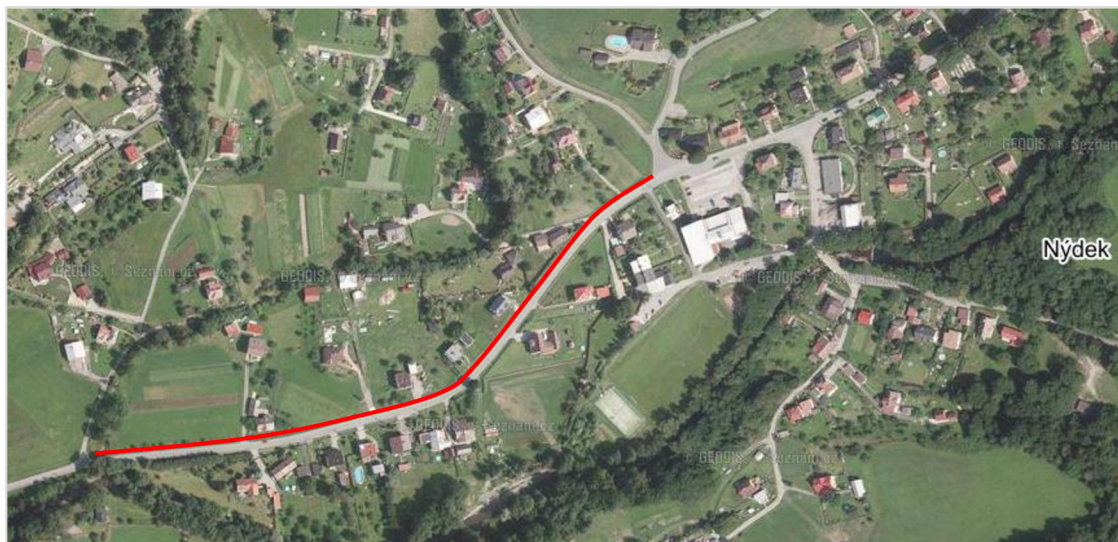
Z tabulky vyplývá, že finanční situace obce je dobrá a obec hospodaří s přebytkem. Daně a poplatky tvoří 89 % příjmů místního rozpočtu, dotace tvoří pouhých 5 % příjmů a o zbylých 6% se dělí příjmy nedaňové a kapitálové. Výdaje obce jsou rozdělené na běžné, ty tvoří 79 % a kapitálové, které v roce 2014 tvoří 21 %. V roce 2015 se projevuje investice, a to již zmíněná realizace zázemí pro sportovce. Kapitálové výdaje v tomto roce tvoří 28% všech výdajů.

⁷⁴ Informace poskytnuté obcí Nýdek, vlastní zpracování

7 Vybraná investice v obci

Na základě provedené SWOT analýzy a dotazníkového šetření, které jsem provedla v rámci své bakalářské práce,⁷⁵ a v souladu se stanovenou strategií a cíli obce v oblasti rozvoje, jsem pro účely této práce vybrala projekt výstavby dalšího úseku bezbariérového chodníku.

Vzhledem k situaci, že obec nemá připravený investiční projekt, který by sloužil jako podklad pro zpracování této diplomové práce, bude proveden odborný odhad na základě již realizovaného obdobného projektu. Rozpočet obce pro rok 2015 je již vytvořen, a proto je tato skutečnost zohledněna, a případná realizace projektu je naplánovaná na rok 2016.

Obr. 7 Situace vybrané investice ⁷⁶

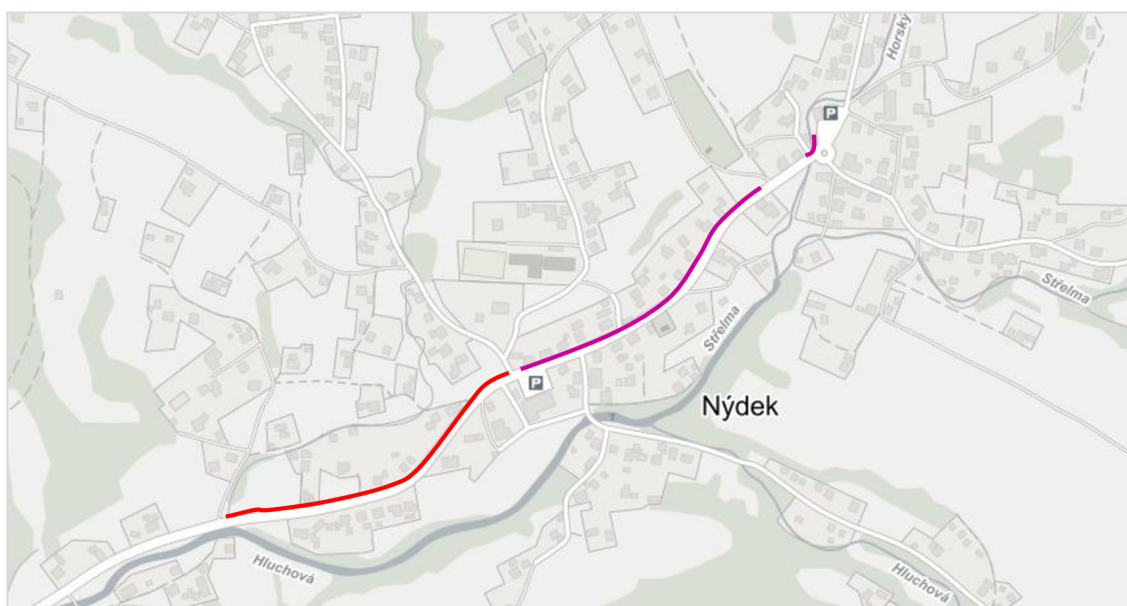
7.1 Stanovení předpokládaných nákladů

V minulosti obec realizovala stejný projekt, kde předmětem díla byla výstavba bezbariérového chodníku včetně odvodnění o celkové délce přibližně 565,7 m,

⁷⁵ SZUSCIKOVÁ, Kateřina. *Aplikace marketingového mixu ve veřejné správě*. Brno, 2013. 82s., 1s. příl. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Radek Dohnal, Ph.D. s. 65

⁷⁶ Mapa obce. *Mapy Google* [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/N%C3%BDdek/@49.6559858,18.7555141,500m/data=!3m1!1e3!4m2!3m1!1s0x47141a0f4f0270bb:0x400af0f66158ed0>, upraveno

součástí realizace byla také pěší lávka přes Horský potok. Jednalo se o veřejnou zakázku malého rozsahu, kterou v roce 2012 realizovala společnost Mrózek a.s. Cena díla podle smlouvy byla celkem 5.243.903,-Kč s DPH. Realizovaná investice je znázorněná fialovou barvou v níže uvedeném obrázku. Červenou barvou je označena nová investice.

Obr. 8 Situace stávajícího chodníku a vybrané investice ⁷⁷

Realizovaná investice délky 565 m včetně pěší lávky a odvodnění, bude mít stejné parametry jako již realizovaný úsek, proto při stanovení nákladů lze vycházet z odborného odhadu již realizovaných obdobných projektů.

Při odborném odhadu ceny investice bude v první řadě zohledněn časový rozdíl výstavby pomocí průměrné roční míry inflace. Dalším aspektem, který je nutné zohlednit při stanovení předběžné ceny investice je terén v místě realizace chodníku. Z pořízené fotodokumentace, která je přílohou této diplomové práce, je patrný výškový rozdíl mezi vozovkou a budoucím vedením chodníku. Tento rozdíl způsobí větší objem zemních prací (násypů), proto byl odborným odhadem zvolen poměrový koeficient výškového rozlišení s hodnotou 1,5. Protože se jedná o

⁷⁷ Mapa obce. *Mapy Google* [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/N%C3%BDdek/@49.6559858,18.7555141,500m/data=!3m1!1e3!4m2!3m1!1s0x47141a0f4f0270bb:0x400af0f66158ed0>, upraveno

výstavbu nového úseku bezbariérového chodníku ve stejné lokalitě, bylo možné provést tento odborný odhad předpokládané ceny.

Předpokládané náklady, respektive cena nového díla je stanovena na 8.098.740 Kč s DPH. Při výpočtu byla odhadnuta předpokládaná roční míra inflace pro rok 2015 a sazba daně z přidané hodnoty je současná.

Tab. 9 Stanovení předpokládané ceny investice⁷⁸

Cena realizované investice 2012	4 369 919 Kč
Průměrná roční míra inflace 2013; 2014; 2015	1,4%; 0,7%; 1%;
Cena po zohlednění míry inflace	4 462 116 Kč
Koeficient výškového rozlišení	1,5
Cena vybrané investice	6 693 173 Kč
DPH 21%	1 405 566 Kč
Cena vybrané investice včetně DPH	8 098 740 Kč

7.2 Posouzení kritérií vybrané veřejné investice

Obecná prospěšnost

Výstavba bezbariérového chodníku v chybějícím úseku podél pozemní komunikace, splňuje kritérium obecné prospěšnosti veřejné investice. Chodník mohou využívat obyvatelé obce, ale také turisté, v tomto ohledu nelze nikoho vyloučit ze spotřeby tohoto statku.

Efektivita

Efektivitou v tomto případě rozumíme efektivitu vynaložených finančních prostředků, vzhledem k tomu, že výstavbu bude provádět soukromá stavební společnost v rámci veřejného výběrového řízení, lze předpokládat kvalitu a ekonomickou výhodnost zakázky.

Spravedlnost

Realizovaný chodník se nachází v úseku, který není dobře přehledný a v nočních hodinách je pro pěší nebezpečné se na silnici pohybovat. Hlavním dopravním

⁷⁸ Vlastní zpracování.

spojením mezi obcí Nýdek a dalšími obcemi je silnice III. třídy podél, které má vést nově realizovaný úsek chodníku, proto je tato silnice ve velké míře využívaná také chodci. Dalším argumentem pro výstavbu je pozice místní školy a školky, do které po silnici dochází školáci. Pro zvýšení bezpečnosti obyvatel obce je výstavba chodníku potřebnou investicí. Z hlediska spravedlnosti lze soudit, že financování této investice z prostředků obecního rozpočtu je v souladu s tímto kritériem.

7.3 Ekonomické posouzení s využitím CBA analýzy

Prostřednictvím softwarového programu eCBA je možné provádět standardizované hodnocení investičních projektů, a to právě s využitím CBA analýzy. Výstupem tohoto nástroje je zpracování ucelené studie proveditelnosti.⁷⁹

V rámci ekonomického posouzení vybrané investice v obci Nýdek jsem využila program eCBA a zpracovala jsem studii proveditelnosti, která je přílohou této práce. Pro účely studie proveditelnosti jsem použila jako zdroj financování investiční úvěr s konstantní anuitou, přičemž výše úvěru je shodná s náklady vybrané investice. Hodnocení efektivnosti projektu jako investice byly stanoveny následující hodnoty:

- statická doba návratnosti investice 7 let,
- dynamická hodnota návratnosti investice 9 let,
- vnitřní míra výnosnosti 16,06%,
- index rentability 58,19%.⁸⁰

Podle eCBA investice získala ukazatele, které dosahují příznivých hodnot. Čisté provozní výnosy (bez zohlednění položek financování) zajišťují návratnost investice v plném rozsahu, dosažená míra efektivnosti je přijatelná. Realizace projektu a udržení výsledku (provozu) závisí na způsobu zajištění financování.

⁷⁹ ECBA Professional. *ECBA* [online]. 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.ecba.cz/PageSoftware.aspx?tab=LiProfessional>

⁸⁰ ⁸⁰ Příloha č. 4, s. 11

4.2 Hodnocení efektivnosti projektu jako investice

Název	Celkem	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investice (rozpočet projektu)	8 098 740	8 098 740	0	0	0	0	0	0	0
Zůstatková hodnota investice	2 024 885	0	0	0	0	0	0	0	0
Provozní výdaje	392 000	20 000	22 000	24 000	24 000	24 000	26 000	26 000	26 000
Provozní příjmy	19 145 000	1 165 000	1 185 000	1 205 000	1 225 000	1 245 000	1 265 000	1 275 000	1 285 000
Čistý cash-flow	12 678 945	- 8 953 740	1 163 000	1 181 000	1 201 000	1 221 000	1 239 000	1 249 000	1 259 000

Název	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Investice (rozpočet projektu)	0	0	0	0	0	0	0
Zůstatková hodnota investice	0	0	0	0	0	0	2 024 885
Provozní výdaje	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000	30 000	30 000
Provozní příjmy	1 295 000	1 305 000	1 320 000	1 330 000	1 340 000	1 350 000	1 355 000
Čistý cash-flow	1 267 000	1 277 000	1 292 000	1 302 000	1 312 000	1 320 000	3 349 885

Čistá současná hodnota FNPVc [Kč]	4 404 871
Index rentability FNPVCI [%]	58,19
Vnitřní míra výnosnosti FIRRc [%]	16,08
Statická doba návratnosti [roky]	7
Dynamická doba návratnosti [roky]	9

Získané ukazatele dosahují příznivých hodnot. Čisté provozní výnosy (bez zohlednění položek financování) zajišťují návratnost investice v plném rozsahu, dosažená míra efektivnosti je přijatelná. Realizace projektu a udržení výsledků (provozu) závisí na způsobu zajištění financování.

Obr. 9 eCBA vyhodnocení⁸¹

⁸¹ Příloha č. 4, s. 11

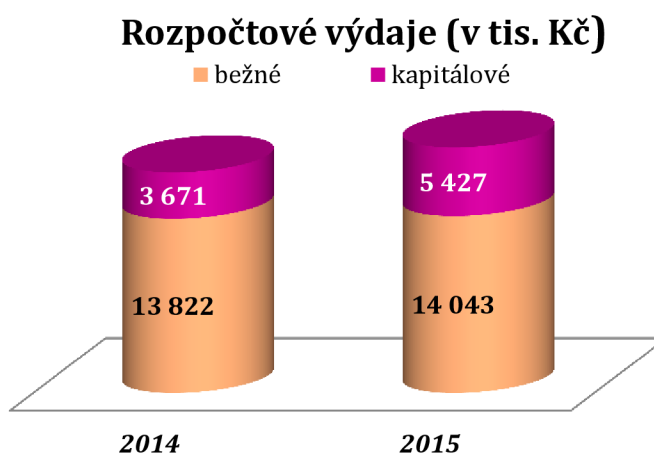
8 Možnosti financování vybrané investice

Účelem praktické části práce je zhodnocení možného financování vybrané investice v obci Nýdek. Realizace bezbariérového chodníku v chybějícím úseku obce je investicí, která splňuje kritéria veřejné investice a to znamená, že je obecně prospěšná a její realizace bude efektivní a spravedlivá. Na základě studie proveditelnosti lze předpokládat návratnost v plném rozsahu a to v době 9 let.

Z teoretické části vyplývá, že veřejné investice lze financovat mnoha způsoby. První variantou jsou vlastní finanční zdroje, další variantou jsou úvěry poskytnuté komerčními institucemi, nejvíce diskutovanou oblastí je financování formou dotací z příslušných fondů, a poslední variantou mohou být kombinace výše uvedených zdrojů.

8.1 Vlastní finanční prostředky

Z finanční analýzy, která je uvedena v kapitole č. 7.4, vyplývá, že obec hospodaří se svými prostředky efektivně. Z příjmů pokryje běžné výdaje a je schopna sama financovat investiční akce malého i většího rozsahu. V roce 2014 začala první etapa výstavby zázemí pro sportovce v celkových nákladech zhruba 8 mil. Kč. Tyto investiční náklady se projeví ve výši kapitálových výdajů obce.

Obr. 10 Graf rozpočtových výdajů obce⁸²

⁸² Informace poskytnuté obcí Nýdek, vlastní zpracování.

V případě, že by obec chtěla investici financovat výhradně z disponibilních prostředků, bylo by možné provést realizaci v několika etapách. Výstavba by probíhala ve třech částech, v roce 2016 by se realizoval úsek v hodnotě 2.700.000,- Kč a v následujících letech 2017 a 2018 by proběhla realizace druhého a třetího úseku. V tabulce č. 10 je uveden předběžný rozpočet pro rok 2016 vypočítaný jako střední hodnota roku 2014 a 2015, přičemž kapitálové investice obsahují pouze hodnotu první etapy výstavby. Z hlediska financování je ponechána rezerva pro další kapitálové investice. Tento způsob realizace je ale neefektivní a to z důvodu navýšení ceny díla, a to vlivem reží, které vzniknou přesunem stavebních strojů, materiálu a lidských zdrojů.

Vzhledem k tomu, že plánovaný bezbariérový chodník vede podél silnice III. třídy, bude nutné provést dopravní opatření a zajistit tak bezpečný pohyb vozidel, chodců a cyklistů v úseku realizace. I z tohoto důvodu je tato varianta neefektivní, protože tato silnice je jediným dopravním spojením a takto způsobení komplikace budou mít vliv na obyvatele obce.

Tab. 10 Výstavba prvního úseku chodníku v rozpočtu obce na rok 2016 ⁸³

Rok	2014	2015	2016
Příjmy (v tis. Kč)	18 550	20 470	19 510
Běžné výdaje (v tis. Kč)	13 822	14 043	13 933
Kapitálové výdaje (v tis. Kč)	3 671	5 427	2 700
Financování (v tis. Kč)	1 057	1 000	2 878

Dalším možným způsobem, jak financovat investici z vlastních dostupných prostředků je odložení výstavby na rok 2019, kdy by obec disponovala dostatečnými finančními prostředky na financování celé investice. Z časového hlediska je tato varianta neefektivní, dostupné finanční prostředky by nebyly zhodnoceny a obec by v tomto časovém období stagnovala.

⁸³ Informace poskytnuté obcí, vlastní zpracování.

8.2 Komerční úvěr

Další možností jak lze financovat veřejné investice je formou komerčního úvěru. V současnosti je na trhu několik bankovních institucí, které poskytují úvěry také municipalitám v rámci speciálních produktů. Pro účely této práce jsem zvolila bankovní úvěr od Československé obchodní banky a.s., který se jmenuje Účelový úvěr klientům komunální sféry.⁸⁴ Tento typ úvěru je určen obcím, městům, svazkům obcí, krajským úřadům a příspěvkovým organizacím, jejichž zřizovatelem je kraj, město nebo obec. Je vhodný pro financování jak krátkodobých, tak dlouhodobých investičních projektů.

Mezi výhody úvěru od ČSOB a.s. patří především individuální přístup při vytváření plánů čerpání a splácení. Čerpání je možné jednorázově nebo postupné a to s pohyblivou nebo pevnou úrokovou sazbou. Splácení jistiny a úroku je možné v měsíčních nebo čtvrtletních splátkách. Obecně lze rozlišovat úvěr s konstantní anuitou nebo s konstantním úmorem.

8.2.1 Úvěr s konstantním úmorem

První variantou je úvěr s konstantním úmorem. Jedná se o úvěr, kde v každém období umoříme stejnou částku, splátka celkem je tedy pohyblivá a obsahuje úmor plus úrok. Doba splácení je nastavena na 3 roky s měsíční splátkou a pevnou úrokovou sazbou 6%. Výstavba je naplánována na červenec roku 2016 a financování bude zajištěno úvěrem ve výši investičních nákladů. Úmor v hodnotě 224.965,-Kč byl stanovený dle následujícího vzorce:

$$\text{Úmor} = \frac{\text{výše úvěru}}{\text{počet splátek}}$$

⁸⁴ Účelový úvěr klientům komunální sféry. ČSOB a.s. [online]. 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Municipality-a-neziskove-organizace/Uvery/Stranky/Ucelovy-uver-klientum-komunalni-sfery.aspx>

Tab. 11 Charakteristika úvěru⁸⁵

Čerpání úvěru	1. 6. 2016
Úvěr ve výši	8 098 740 Kč
Roční úroková sazba	6 %
Doba splatnosti (let)	3
Splátka úvěru - měsíčně	36
Úmor	224 965 Kč

Tab. 12 Stanovení měsíčních splátek úvěru s konstantním úmorem (v Kč)⁸⁶

Rok	Období	Dlužná částka	Úmor	Úrok	Anuita
2016	červenec 16	8 098 740,0	224 965,0	40 493,7	265 458,7
	srpen 16	7 873 775,0	224 965,0	39 368,9	264 333,9
	září 16	7 648 810,0	224 965,0	38 244,1	263 209,1
	říjen 16	7 423 845,0	224 965,0	37 119,2	262 084,2
	listopad 16	7 198 880,0	224 965,0	35 994,4	260 959,4
	prosinec 16	6 973 915,0	224 965,0	34 869,6	259 834,6
2017	leden 17	6 748 950,0	224 965,0	33 744,8	258 709,8
	únor 17	6 523 985,0	224 965,0	32 619,9	257 584,9
	březen 17	6 299 020,0	224 965,0	31 495,1	256 460,1
	duben 17	6 074 055,0	224 965,0	30 370,3	255 335,3
	květen 17	5 849 090,0	224 965,0	29 245,5	254 210,5
	červen 17	5 624 125,0	224 965,0	28 120,6	253 085,6
	červenec 17	5 399 160,0	224 965,0	26 995,8	251 960,8
	srpen 17	5 174 195,0	224 965,0	25 871,0	250 836,0
	září 17	4 949 230,0	224 965,0	24 746,2	249 711,2
	říjen 17	4 724 265,0	224 965,0	23 621,3	248 586,3
	listopad 17	4 499 300,0	224 965,0	22 496,5	247 461,5
	prosinec 17	4 274 335,0	224 965,0	21 371,7	246 336,7
2018	leden 18	4 049 370,0	224 965,0	20 246,9	245 211,9
	únor 18	3 824 405,0	224 965,0	19 122,0	244 087,0
	březen 18	3 599 440,0	224 965,0	17 997,2	242 962,2
	duben 18	3 374 475,0	224 965,0	16 872,4	241 837,4
	květen 18	3 149 510,0	224 965,0	15 747,6	240 712,6
	červen 18	2 924 545,0	224 965,0	14 622,7	239 587,7
	červenec 18	2 699 580,0	224 965,0	13 497,9	238 462,9
	srpen 18	2 474 615,0	224 965,0	12 373,1	237 338,1
	září 18	2 249 650,0	224 965,0	11 248,3	236 213,3
	říjen 18	2 024 685,0	224 965,0	10 123,4	235 088,4

⁸⁵ Vlastní zpracování.⁸⁶ Vlastní zpracování.

	listopad 18	1 799 720,0	224 965,0	8 998,6	233 963,6
	prosinec 18	1 574 755,0	224 965,0	7 873,8	232 838,8
2019	leden 19	1 349 790,0	224 965,0	6 749,0	231 714,0
	únor 19	1 124 825,0	224 965,0	5 624,1	230 589,1
	březen 19	899 860,0	224 965,0	4 499,3	229 464,3
	duben 19	674 895,0	224 965,0	3 374,5	228 339,5
	květen 19	449 930,0	224 965,0	2 249,7	227 214,7
	červen 19	224 965,0	224 965,0	1 124,8	226 089,8
	Celkový souhrn	8 098 740,0	749 133,5	8 847 873,5	

Druhou variantou je úvěr s konstantním úmorem, ale se čtvrtletní splátkou. Částka, kterou obec zaplatí bance je anuita a je to součet úmoru a úroku. Vstupní hodnoty pro výpočet jsou stejné, opět se jedná o střednědobý úvěr v délce 3 let, dle výše uvedeného vzorce je úmor v hodnotě 674.895,-Kč.

Tab. 13 Charakteristika úvěru ⁸⁷

čerpání	1. 6. 2016
úvěr ve výši	8 098 740 Kč
roční úroková sazba	6 %
doba splatnosti (let)	3
splátka úvěru čtvrtletně	12
úmor	674 895 Kč

Tab. 14 Stanovení čtvrtletních splátek úvěru s konstantním úmorem (v Kč)⁸⁸

Rok	Období	Dlužná částka	Úmor	Úrok	Anuita
2016	září 16	8 098 740,0	674 895,0	121 481,1	796 376,1
	prosinec 16	7 423 845,0	674 895,0	111 357,7	786 252,7
2017	březen 17	6 748 950,0	674 895,0	101 234,3	776 129,3
	červen 17	6 074 055,0	674 895,0	91 110,8	766 005,8
	září 17	5 399 160,0	674 895,0	80 987,4	755 882,4
	prosinec 17	4 724 265,0	674 895,0	70 864,0	745 759,0
2018	březen 18	4 049 370,0	674 895,0	60 740,6	735 635,6
	červen 18	3 374 475,0	674 895,0	50 617,1	725 512,1
	září 18	2 699 580,0	674 895,0	40 493,7	715 388,7
	prosinec 18	2 024 685,0	674 895,0	30 370,3	705 265,3

⁸⁷ Vlastní zpracování.

⁸⁸ Vlastní zpracování.

2019	březen 19	1 349 790,0	674 895,0	20 246,9	695 141,9
	červen 19	674 895,0	674 895,0	10 123,4	685 018,4
Celkový souhrn		8 098 740,0	789 627,2	8 888 367,2	

8.2.2 Úvěr s konstantní anuitou

Dalším typem úvěru je úvěr s konstantní anuitou, to znamená, že obec bance zaplatí pokaždé stejnou částku. Z hlediska plánování financování je tato varianta přehlednější. Pro srovnání v níže uvedených tabulkách je proveden výpočet úvěru touto metodou, doba splatnosti je stejná jako v případě úvěru s konstantním úmorem a to v celkové délce 3 let s měsíční splátkou a pevnou úrokovou sazbou 6%. Anuita je stanovená podle níže uvedeného vztahu a pro tento typ úvěru je ve výši 246.379,-Kč

$$A = \frac{(1+r)^n \times r}{(1+r)^n - 1} \times D$$

Tab. 15 Charakteristika úvěru⁸⁹

	čerpání	1. 6. 2016
D.....	úvěr ve výši	8 098 740 Kč
r.....	roční úroková sazba	6 %
	doba splatnosti	3
n.....	splátka úvěru - měsíčně	36
A.....	anuita	246 379 Kč

⁸⁹ Vlastní zpracování

Tab. 16 Stanovení měsíčních splátek úvěru s konstantní anuitou (v Kč)⁹⁰

Rok	Období	Dlužná částka	Úmor	Úrok	Anuita
2016	červenec 16	8 098 740,0	205 885,7	40 493,7	246 379,4
	srpen 16	7 892 854,3	206 915,1	39 464,3	246 379,4
	září 16	7 685 939,2	207 949,7	38 429,7	246 379,4
	říjen 16	7 477 989,6	208 989,4	37 389,9	246 379,4
	listopad 16	7 269 000,2	210 034,4	36 345,0	246 379,4
	prosinec 16	7 058 965,8	211 084,5	35 294,8	246 379,4
2017	leden 17	6 847 881,3	212 140,0	34 239,4	246 379,4
	únor 17	6 635 741,3	213 200,7	33 178,7	246 379,4
	březen 17	6 422 540,7	214 266,7	32 112,7	246 379,4
	duben 17	6 208 274,0	215 338,0	31 041,4	246 379,4
	květen 17	5 992 936,0	216 414,7	29 964,7	246 379,4
	červen 17	5 776 521,3	217 496,8	28 882,6	246 379,4
	červenec 17	5 559 024,6	218 584,2	27 795,1	246 379,4
	srpen 17	5 340 440,3	219 677,2	26 702,2	246 379,4
	září 17	5 120 763,2	220 775,5	25 603,8	246 379,4
	říjen 17	4 899 987,6	221 879,4	24 499,9	246 379,4
	listopad 17	4 678 108,2	222 988,8	23 390,5	246 379,4
	prosinec 17	4 455 119,4	224 103,8	22 275,6	246 379,4
2018	leden 18	4 231 015,6	225 224,3	21 155,1	246 379,4
	únor 18	4 005 791,3	226 350,4	20 029,0	246 379,4
	březen 18	3 779 440,9	227 482,2	18 897,2	246 379,4
	duben 18	3 551 958,8	228 619,6	17 759,8	246 379,4
	květen 18	3 323 339,2	229 762,7	16 616,7	246 379,4
	červen 18	3 093 576,5	230 911,5	15 467,9	246 379,4
	červenec 18	2 862 665,1	232 066,0	14 313,3	246 379,4
	srpen 18	2 630 599,0	233 226,4	13 153,0	246 379,4
	září 18	2 397 372,7	234 392,5	11 986,9	246 379,4
	říjen 18	2 162 980,2	235 564,5	10 814,9	246 379,4
	listopad 18	1 927 415,7	236 742,3	9 637,1	246 379,4
	prosinec 18	1 690 673,4	237 926,0	8 453,4	246 379,4
2019	leden 19	1 452 747,4	239 115,6	7 263,7	246 379,4
	únor 19	1 213 631,8	240 311,2	6 068,2	246 379,4
	březen 19	973 320,6	241 512,8	4 866,6	246 379,4
	duben 19	731 807,8	242 720,3	3 659,0	246 379,4
	květen 19	489 087,5	243 933,9	2 445,4	246 379,4
	červen 19	245 153,6	245 153,6	1 225,8	246 379,4
Celkový souhrn			8 098 740,0	770 917,0	8 869 657,0

⁹⁰ Vlastní zpracování.

Pro srovnání je níže uvedena tabulka s výpočtem čtvrtletních splátek úvěru s konstantní anuitou. Opět se jedná o střednědobý investiční úrok poskytnutý obci, a to s pevnou úrokovou sazbou.

Tab. 17 Charakteristika úvěru⁹¹

	čerpání	1. 6. 2016
D.....	úvěr ve výši	8 098 740 Kč
r.....	roční úroková sazba	6 %
	doba splatnosti	3
n.....	splátka úvěru - měsíčně	12
A.....	anuita	742 492 Kč

Tab. 18 Stanovení čtvrtletních splátek úvěru s konstantní anuitou⁹²

Rok	Období	Dlužná částka v (Kč)	Úmor (v Kč)	Úrok (v Kč)	Anuita (v Kč)
2016	září 16	8 098 740,0	621 011,3	121 481,1	742 492,4
	prosinec 16	7 477 728,7	630 326,5	112 165,9	742 492,4
2017	březen 17	6 847 402,2	639 781,4	102 711,0	742 492,4
	červen 17	6 207 620,8	649 378,1	93 114,3	742 492,4
	září 17	5 558 242,7	659 118,8	83 373,6	742 492,4
	prosinec 17	4 899 123,9	669 005,6	73 486,9	742 492,4
2018	březen 18	4 230 118,3	679 040,7	63 451,8	742 492,4
	červen 18	3 551 077,7	689 226,3	53 266,2	742 492,4
	září 18	2 861 851,4	699 564,7	42 927,8	742 492,4
	prosinec 18	2 162 286,8	710 058,1	32 434,3	742 492,4
2019	březen 19	1 452 228,6	720 709,0	21 783,4	742 492,4
	červen 19	731 519,6	731 519,6	10 972,8	742 492,4
Celkový souhrn			8 098 740,0	811 169,1	8 909 909,1

8.2.3 Vyhodnocení možných variant poskytnutého úvěru

Financování úvěrem je podmíněno právě tím, že za poskytnuté finanční prostředky od komerční instituce musí subjekt zaplatit. Cenou úvěru je úrok, který se vypočítává vždy z dlužné částky. V níže uvedené tabulce je provedeno srovnání cen úvěrů.

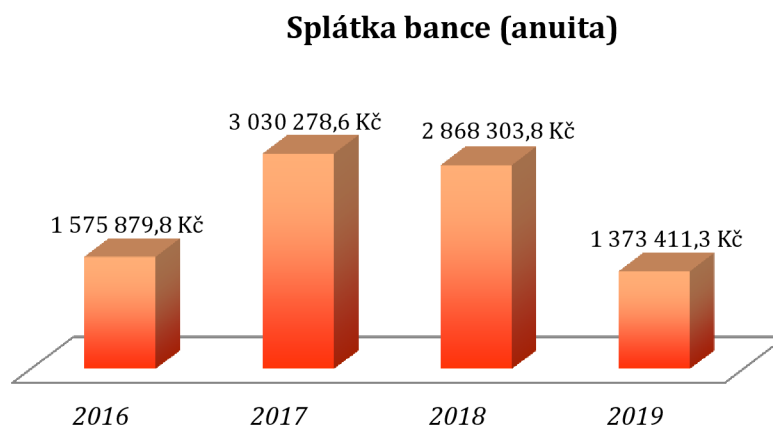
⁹¹ Vlastní zpracování.

⁹² Vlastní zpracování.

Tab. 19 Srovnání možných variant úvěrů ⁹³

Úroky	měsíční splátky (v Kč)		čtvrtletní splátky (v Kč)	
	s konstantním úmorem	s konstantní anuitou	s konstantním úmorem	s konstantní anuitou
2016	226 089,8	227 417,4	232 838,8	233 647,0
2017	330 698,6	339 686,7	344 196,5	352 685,8
2018	168 723,8	178 284,1	182 221,7	192 080,0
2019	23 621,3	25 528,7	30 370,3	32 756,2
Cena úvěru	749 133,5	770 917,0	789 627,2	811 169,1

V případě, že se obec rozhodne financovat vybranou investici prostřednictvím komerčního úvěru, je žádoucí znalost možných variant. Z tabulky je patrné, že ceny úvěru se liší. Obecně lze říci, že úvěry s konstantním úmorem jsou výhodnější, ale úvěry s konstantní anuitou jsou přehlednější z hlediska finančního plánování. V případě, že obec disponuje finančními prostředky, je vhodné zvolit úvěr s měsíčním splácením. Obec Nýdek je finančně zdravou obcí, proto jsem zvolila střednědobý bankovní úvěr se splatností 3 roky. Nejvýhodnější a nejlevnější je úvěr s konstantním úmorem s měsíční splátkou, pro vybranou investici je cena úvěru 749 133,5 Kč. V grafu je uvedena celková roční výše splátky.

Obr. 11 Celková roční splátka vybraného úvěru⁹⁴

⁹³ Vlastní zpracování.

⁹⁴ Vlastní zpracování.

8.3 Dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury

Další možností financování vybrané investice, tedy realizace bezbariérového chodníku, je čerpání dotací ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Jedná se o mimorozpočtový fond, který poskytuje finanční prostředky formou dotací ve prospěch rozvoje, výstavby, modernizace, oprav a údržby silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest.

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) vznikl v roce 2000 a jeho zásady a činnosti upravuje zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury⁹⁵. V rámci tohoto fondu mohou obce čerpat finanční prostředky na zlepšení dopravní infrastruktury a to v souladu s jeho zásadami.

Mezi zásady poskytování dotací patří účelnost, závaznost schváleného rozpočtu SFDI, dále smluvní vztah, efektivnost a hospodárnost užití finančních prostředků a také evidence užití těchto prostředků. Rozpočet tohoto fondu se navrhuje na rok, proto v této fázi vycházím z pravidel pro rok 2015.

V rámci pravidel pro poskytování finančních prostředků z fondu SFDI lze poskytnout finanční příspěvek pro realizaci konkrétní akce, pro vybranou investici se jedná o oblast:

- **Akce na dopravní infrastrukturu zaměřené ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace⁹⁶**

V rámci této akce lze poskytnout příspěvek na výstavby, rekonstrukce a úpravy chodníků a přechodů pro chodce podél silnic I., II. a III. tříd, dále bezpečnostních prvků na vozovce (např. LED diody u vodorovného dopravního značení, nasvětlení

⁹⁵ Zákon č.104/2000 Sb: o Státním fondu dopravní infrastruktury. In: Dostupné z: <http://www.sfdi.cz/poskytovani-informaci/zakon-o-sfdi/>

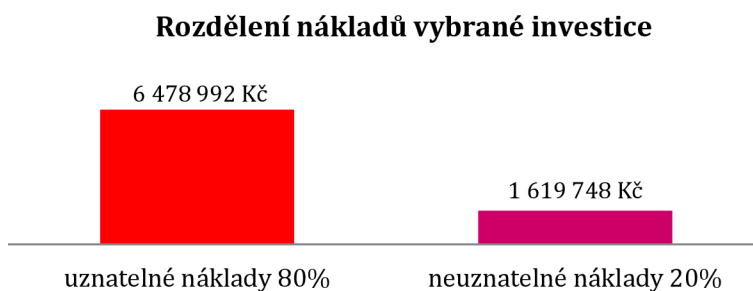
⁹⁶ Státní fond dopravní infrastruktury: Pravidla pro poskytování příspěvků. In: Dostupné z: http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/2014_prispevky_bezpecnost.pdf, s. 1

přechodů atd.), ale vždy ve vazbě na bezbariérovou stavební úpravu přechodů pro chodce, s přihlédnutím na dopravní význam komunikace.⁹⁷

8.3.1 Výše příspěvku a procento spoluúčasti

V roce 2015 z rozpočtu SFDI lze poskytnout příspěvek maximálně do výše 85% celkových uznatelných nákladů stavební části akce a to pro výše specifikovanou oblast, do které spadá svým charakterem i vybraná investice v obci Nýdek. Maximální výše příspěvku je limitována na 10 mil. Kč. Pro účely čerpání a poskytování finančních příspěvků z fondu SFDI je nutné rozlišovat mezi tzv. uznatelnými náklady a neuznatelnými náklady. Každá oblast má vymezené položky, které nelze započítat do uznatelných nákladů, ze kterých se stanoví výše poskytnutého příspěvku.⁹⁸

Analýzou již financovaných veřejných investic, na které byly poskytnuty obcím příspěvky, jsem stanovila průměrnou výši příspěvků na realizaci bezbariérového chodníku. Z průzkumu vyplynulo, že poskytnutý finanční příspěvek byl ve většině případů 65% z uznatelných nákladů. Pro účely této práce lze vycházet z předpokladu, že projekt je navržen plně v souladu s pravidly a zásadami pro čerpání příspěvku z fondu SFDI a uznatelné náklady tvoří 80% nákladů vybrané investice.

Obr. 12 Uznatelné a neuznatelné náklady investice⁹⁹

⁹⁷ Státní fond dopravní infrastruktury: Pravidla pro poskytování příspěvků. In: Dostupné z: http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/2014_prispevky_bezpecnost.pdf, s. 1-2

⁹⁸ Tamtéž, s. 3

⁹⁹ Vlastní zpracování.

8.3.2 Financování s využitím dotace z fondu SFDI

Tab. 20 Výše finančního příspěvku z fondu SFDI a stanovené částky¹⁰⁰

Rozdělení nákladů	Částka
uznatelné náklady 80%	6 478 992 Kč
neuznatelné náklady 20%	1 619 748 Kč
Financování	Částka
Příspěvek 65% z fondu SFDI	4 211 345 Kč
Finanční spoluúčast obce	3 887 395 Kč
Celkem	8 098 740 Kč

V případě, že by byla obci přislíbena dotace ve výši 65% z uznatelných nákladů, musí obec dofinancovat zbývající podíl ve výši 3.887.395 Kč. Pro financování lze opět využít komerční bankovní úvěr. Výpočet je uveden v tabulce č. 21, přičemž červeně je znázorněn vliv finančního příspěvku z fondu SFDI a modře je označená výše dlužné částky po jeho umoření.

Tab. 21 Stanovení úvěru s vlivem poskytnuté dotace z fondu SFDI (v Kč)¹⁰¹

Rok	Období	Dlužná částka	Úmor	Úrok	Anuita
2016	červenec 16	8 098 740,0	224 965,0	40 493,7	265 458,7
	srpen 16	7 873 775,0	224 965,0	39 368,9	264 333,9
	září 16	7 648 810,0	224 965,0	38 244,1	263 209,1
	říjen 16	7 423 845,0	4 536 310,0	37 119,2	4 573 429,2
	listopad 16	2 887 535,0	206 252,5	14 437,7	220 690,2
	prosinec 16	2 681 282,5	206 252,5	13 406,4	219 658,9
2017	leden 17	2 475 030,0	206 252,5	12 375,2	218 627,7
	únor 17	2 268 777,5	206 252,5	11 343,9	217 596,4
	březen 17	2 062 525,0	206 252,5	10 312,6	216 565,1
	duben 17	1 856 272,5	206 252,5	9 281,4	215 533,9
	květen 17	1 650 020,0	206 252,5	8 250,1	214 502,6
	červen 17	1 443 767,5	206 252,5	7 218,8	213 471,3
	červenec 17	1 237 515,0	206 252,5	6 187,6	212 440,1
	srpen 17	1 031 262,5	206 252,5	5 156,3	211 408,8
září 17	825 010,0	206 252,5	4 125,1	210 377,6	

¹⁰⁰ Vlastní zpracování.

¹⁰¹ Vlastní zpracování.

	říjen 17	618 757,5	206 252,5	3 093,8	209 346,3
	listopad 17	412 505,0	206 252,5	2 062,5	208 315,0
	prosinec 17	206 252,5	206 252,5	1 031,3	207 283,8
	<u>Celkový souhrn</u>	<u>8 098 740,0</u>	<u>263 508,4</u>	<u>8 362 248,4</u>	

Výše úvěru i v případě možného čerpání dotace z fondu SFDI je stanovena tak, aby pokryla celkové investiční náklady při realizaci vybrané investice, a to z toho důvodu, že obec nebude disponovat tak velkými finančními prostředky, aby výstavbu uhradila.

Mezi výhody účelového úvěru poskytnutého bankou patří také individuální přístup k splácení, proto je možné po získání příspěvku tuto částku umořit, tím se sníží dlužná částka a tudíž i úrok. Cena úvěru bude nižší a obec bude zajištěna i v případě, že jí přislíbená dotace nebude uznána.

Výše úvěru je tedy 8.098.740,-Kč po dokončení výstavby v září 2016 je možné snížit dlužnou částku o přislíbený finanční příspěvek v hodnotě 4.211.345,-Kč, a dlužná částka se sníží na 2.887.535,-Kč. Celková cena úvěru je stanovena na 263.508,4 Kč, počet měsíčních splátek je 14 a to s fixní úrokovou sazbou 6%.

Tato varianta je efektivní nejen proto, že je eliminováno již zmíněné riziko neposkytnutého finančního příspěvku z fondu SFDI, ale také v případě, že obec bude na konci rozpočtového období disponovat většími finančními prostředky, které mohou být také umořeny.

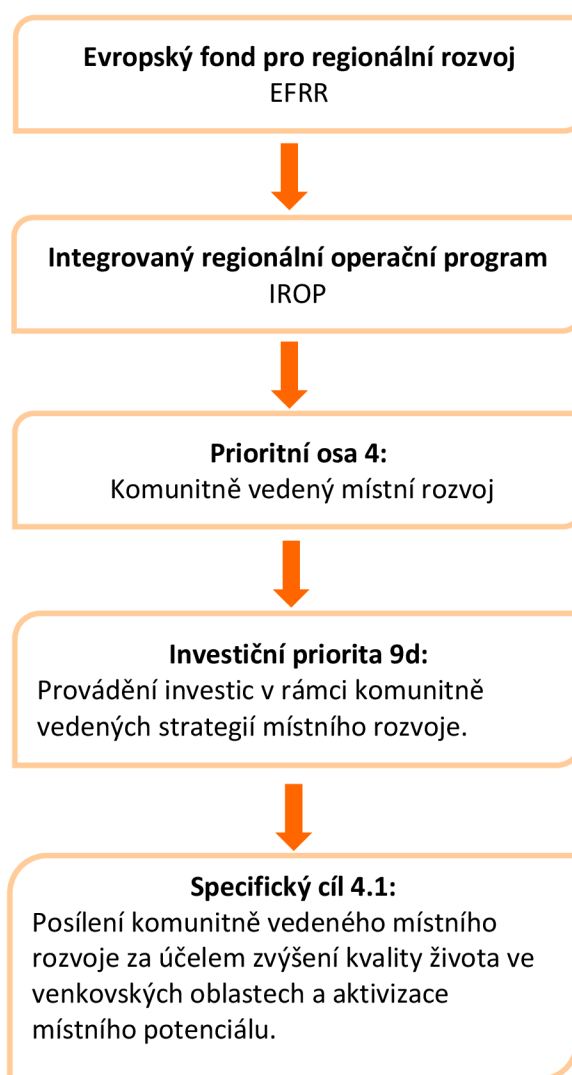
8.4 Dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Výstavba bezbariérového chodníku je naplánována na červen roku 2016. V tomto roce již bude možné žádat o dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj a to prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu.

Integrovaný regionální operační program je novinkou v programovém období 2014-2020 a v současnosti probíhá proces schvalování ze strany Evropské unie. Ministerstvo pro místní rozvoj, které je pověřeno řízením tohoto programu,

předpokládá, že první výzvy by bylo možné přijímat již v květnu roku 2015, do této doby by také měly být zpracované prováděcí směrnice.

Při financování vybrané investice může obec usilovat o dotace z IROPu investiční priority 9d prioritní osy 4: Provádění investic v rámci komunitně vedených strategií místního rozvoje, a specifického cíle 4.1. Zařazení investice je graficky znázorněno na níže uvedeném obrázku.

Obr. 13 Možná výzva z IROPu¹⁰²

¹⁰² Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>

Specifický cíl 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, je zaměřen na venkovské oblasti, které mají nedostatečné vybavení z hlediska služeb a infrastruktury, nedostatečnou místní ekonomiku a nedostatek pracovních příležitostí a také špatnou dopravní dostupnost.¹⁰³

Výstavba bezbariérového chodníku v obci naplňuje výše uvedený specifický cíl 4.1, a proto lze předpokládat, že obec by byla při žádání o poskytnutí dotace úspěšná. Vzhledem k tomu, že dosud není zveřejněná prováděcí směrnice, nebylo možné tuto variantu zpracovat z hlediska financování. Přesto je však možnost financovat vybranou investici z fondu EU prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu reálná a efektivní.

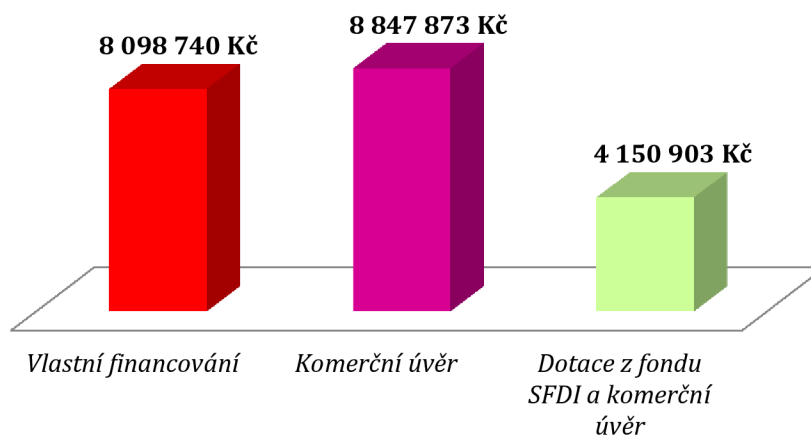
8.5 Doporučení pro obec

Předchozí kapitola práce se zabývala konkrétními možnostmi, jak lze financovat vybranou investici v obci Nýdek. Na základě provedených analýz, rozborů a výpočtů výše uvedených možností financování výstavby bezbariérového chodníku, doporučuji, aby byla investice financována prostřednictvím komerčního úvěru a snahou získat finanční příspěvek ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Obec může také usilovat o dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu.

Pro srovnání je provedeno grafické znázornění celkových investičních nákladů a to v závislosti na konkrétní možnosti financování.

¹⁰³ Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>, s. 118

Možnosti financování

Obr. 14 Zhodnocení možných variant financování vybrané investice¹⁰⁴

V případě, že bude investice financovaná prostřednictvím komerčního úvěru s finančním příspěvkem z fondu SFDI jsou celkové předpokládané investiční náklady ve výši 4.150.903,-Kč. Tato částka obsahuje cenu poskytnutého úvěru 263.508,- Kč a podíl spoluúčasti obce při financování v hodnotě 3.887.395,- Kč.

¹⁰⁴ Vlastní zpracování.

Závěr

Závěrem bych ráda shrnula výsledky a cíle své práce. Cílem mé práce bylo na základě teoretických poznatků a dostupných informací provést zhodnocení všech možností financování vybrané investice v obci.

Každoroční boj s nevelkým rozpočtem a narůstající nároky obyvatel na kvalitu života, životního prostředí a dalších aspektů, hrají klíčovou roli při řízení obce. Obec by se měla snažit o efektivní využití a alokaci svých zdrojů za účelem maximálního uspokojení požadavků svých obyvatel.

Teoretická část práce je v první řadě zaměřena na problematiku veřejných financí a investic. Veřejné investice jsou specifické, protože nepodléhají kritériu ziskovosti, při posuzování veřejných investic je nutné se zaměřit na to, zda jsou veřejně prospěšné, efektivní a spravedlivé a to proto, že jsou financovány prostřednictvím veřejných financí. Při rozhodování o alokaci finančních prostředků by obec měla vycházet z finančního, ekonomického a sociálního posouzení vybrané investice.

Další teoretická část práce je zaměřena na možnosti, které obce mají v případě financování veřejných investic. Obce mohou financovat své investiční záměry prostřednictvím vlastních disponibilních finančních prostředků nebo využitím cizího kapitálu ve formě komerčního úvěru. Nejvíce diskutovanou možností, kterou lze financovat veřejné investice jsou dotace. Proto je tato možnost blíže zpracovaná a to především v souvislosti s čerpáním dotací z fondů Evropské unie v rámci nového programového období 2014-2020. Toto programové období s sebou přineslo zásadní změnu, kterou je zrušení dosavadních Regionálních operačních programů České republiky a jejich nahrazení jedním Integrovaným regionálním operačním programem. V současnosti je tento operační program ve fázi schvalování ze strany Evropské unie a předpokládané výzvy budou přijímány v květnu roku 2015.

Praktická část mé práce je zpracovaná formou investiční studie. Na základě provedené SWOT analýzy a finanční analýzy obce jsem vybrala jako možnou investici realizaci výstavby bezbariérového chodníku včetně odvodnění. Jedná se o investici, kterou by obec chtěla realizovat, ale v současnosti ještě nemá

zpracovanou projektovou dokumentaci. Proto jsem odborným odhadem na základě již realizovaných obdobných projektů stanovila předpokládanou cenu vybrané investice. Realizace výstavby bezbariérového chodníku splňuje kritéria veřejné investice a tudíž je obecně prospěšná, efektivní a spravedlivá. V rámci této práce jsem provedla také ekonomické posouzení vybrané investice pomocí softwarového nástroje eCBA, jedná se o zjednodušenou studii proveditelnosti s využitím analýzy nákladů a přínosů.

Realizaci výstavby bezbariérového chodníku v obci Nýdek jsem naplánovala na červen roku 2016 a to z toho důvodu, že rozpočet obce na rok 2015 je již vytvořen a také proto, že obec nemá dosud zpracovanou projektovou dokumentaci.

Na základě stanovené předpokládané ceny investice jsem provedla zhodnocení možného financování v závislosti na finanční situaci obce a dostupných zdrojů, ze kterých by bylo možné čerpat finanční prostředky pro financování výstavby bezbariérového chodníku.

První uvažovanou variantou je financování vlastních disponibilních finančních prostředků obce. Tento způsob financování je z časového hlediska neefektivní, obec nedisponuje finančními prostředky ve výši investičních nákladů a realizace by musela probíhat v několika etapách nebo by se odsunula na rok 2019, kdy by obec byla schopna financovat celý investiční záměr.

Druhou možností je využití cizího kapitálu formou komerčního úvěru. Pro účely práce jsem vybrala účelový úvěr pro klienty komunální sféry od Československé obchodní banky a.s., poskytnutý úvěr by byl ve výši investičních nákladů. V rámci teoretické části jsem provedla srovnání čtyř možností financování pomocí úvěru. V případě, že se obec rozhodnou financovat veřejné investice pomocí úvěru, je žádoucí uvědomit si tyto odlišnosti. Z provedeného srovnání byla cena úvěru nejnižší v případě úvěru s konstantním úmorem v měsíčních splátkách.

Další možností financování vybrané investice, tedy realizace bezbariérového chodníku, je čerpání dotací ze Státního fondu dopravní infrastruktury. V rámci akce na dopravní infrastrukturu zaměřené ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího

zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace lze poskytnou finanční příspěvek v maximální výši 85% z uznatelných nákladů, tato varianta v kombinaci s čerpáním účelového úvěru je z hlediska financování nejefektivnější a proto jsem ji obci doporučila.

Výše úvěru i v případě možného čerpání dotace z fondu SFDI je stanovena tak, aby pokryla celkové investiční náklady při realizaci vybrané investice. Mezi výhody účelového úvěru poskytnutého bankou patří také individuální přístup k splácení, proto je možné po získání příspěvku tuto částku umořit, tím se sníží dlužná částka a tudíž i úrok. Cena úvěru bude nižší a obec bude zajištěna i v případě, že jí přislíbená dotace nebude uznána. Tato varianta je efektivní nejen proto, že je eliminováno již zmíněné riziko neposkytnutého finančního příspěvku z fondu SFDI, ale také v tom případě, že obec bude na konci rozpočtového období disponovat většími finančními prostředky, které mohou být také umořeny.

V neposlední řadě se musím také zmínit o možnosti čerpání finančních prostředků z Evropského fondu pro místní rozvoj a to prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu. I v tomto případě bych doporučila obci, aby využila financování s pomocí úvěru a eliminovala tím možné riziko v případě, že by čerpání dotace nebylo úspěšné.

Tato diplomová práce je vhodným podkladem pro financování vybrané veřejné investice v obci Nýdek, její teoretické zpracování může obci pomoci při správném hodnocení budoucích veřejných investic a poskytuje také návod, jak lze tyto investice financovat. Proto dle mého názoru diplomová práce splňuje stanovený cíl.

Seznam použité literatury a zdrojů

Monografie

BINEK, Jan. *Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova*. Vyd. 1. Brno: GaREP, 2009, 94 s. ISBN 9788090430808.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. ISBN 9788024736693.

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu* [online]. Praha: Transparency International, 2008 [cit. 2015-01-13]. ISBN 978-80-87123-06-5. Dostupné z: http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/kr_pruvodce2008.pdf

HOLEČEK, Jan. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Vyd. 1. Brno: GaREP, 2009, 74 s. ISBN 9788090430822.

HRABALOVÁ, Simona, Viktorie KLÍMOVÁ a Svatava NUNVÁŘOVÁ. *Metody a nástroje řízení ve veřejné správě*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, 130 s. ISBN 8021036796.

HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 93 s. ISBN 8021033568.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 9788073579104.

KAŠPAROVÁ, Ludmila. *Rozvoj vesnice*. Vyd. 1. Brno: Ústav územního rozvoje, 2005, 109 s.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, xiii, 135 s. ISBN 9788071797135.

KORYTÁROVÁ, Jana. *Ekonomika investic* [elektronický dokument]. Brno: VUT v Brně: Fakulta stavební, 2006. 226 s.

MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza projektů: praktické příklady a použití*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 77 s. ISBN 8024715570.

MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000, 142 s. ISBN 8071696447.

MAIER, Karel a Vít ŘEZÁČ. *Ekonomika v území: urbanistická ekonomika a územní rozvoj*. Vyd. 3. přeprac. Praha: České vysoké učení technické, 2006, 91 s. ISBN 800103447x.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Vyd. 1. Praha: ORAC, 2000, 190 s. ISBN 8086199231.

MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, 152 s. ISBN 9788087146088.

NUNVÁŘOVÁ, Svatava. *Rozvoj venkova*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2007, 209 s. ISBN 9788021043145.

PETRA, Malářová. *Analýza financování rozvoje obcí mezi 500 a 3000 obyvateli v ČR*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita.

PONIKELSKÝ, Petr. *Lze řídit obec jako firmu?*. Jablonec nad Nisou: e-Rozvoj.cz, 2012, 105 s. ISBN 9788090475809.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 9788024727899.

VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 513 s. ISBN 9788086929712.

VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 200 s. ISBN 802471194x.

ŽÍTEK, Vladimír. *Teoreticko-metodologická východiska hodnocení regionálních rozvojových projektů*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003, ISBN 802103291X.

Zákony a legislativní dokumenty

Zákon č.128/2000 Sb: o obcích. In: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>.

Zákon č.114/1992 Sb: o ochraně přírody a krajiny ČR. In: Dostupné z: <http://www.nppodyji.cz/zakon-o-ochrane-prirody-a-krajiny>

Zákon č.104/2000 Sb: o Státním fondu dopravní infrastruktury. In: Dostupné z: <http://www.sfdi.cz/poskytovani-informaci/zakon-o-sfdi/>

Česká republika. Integrovaný regionální operační program: pro období 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/866fee43-3250-489e-a586-e7c8ea374ca8/PD-IROP-15122014.pdf>

Česká republika. Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020. In: 2013. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>

Státní fond dopravní infrastruktury: Pravidla pro poskytování příspěvků. In: Dostupné z: <http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/2014-prispevky-bezpecnost.pdf>

Internetové zdroje

Spolek pro obnovu venkova: Informace o SPOV. *Spolek pro obnovu venkova* [online]. 2006 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.spov.org/o-spolku-pro-obnovu-venkova.aspx>

Strukturální fondy EU: Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>

Strukturální fondy EU: Programy pro programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2014-11-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>

Rozhledny. *Treking.cz: portál o horách, trekingu a turistice* [online]. 2014 [cit. 2014-12-25]. Dostupné z: <http://www.treking.cz/regiony/rozhledny.htm>

Mapy.cz. *Seznam.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-12-25]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/zimni?x=18.7690906&y=49.6435478&z=11&source=muni&id=4571&q=N%C3%BDdek>

Zastupitelstvo obce. *Oficiální stránky Obce Nýdek: portál o horách, trekingu a turistice* [online]. 2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: <http://www.nydek.cz/obcan/samosprava-obce/zastupitelstvo-obce/>

Mapa obce. *Mapy Google* [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/N%C3%BDdek/@49.6559858,18.7555141,500m/data=!3m1!1e3!4m2!3m1!1s0x47141a0f4f0270bb:0x400af0f66158ed0>

ECBA Professional. *ECBA* [online]. 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.ecba.cz/PageSoftware.aspx?tab=LiProfessional>

Účelový úvěr klientům komunální sféry. *ČSOB a.s.* [online]. 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Municipality-a-neziskove-organizace/Uvery/Stranky/Ucelovy-uver-klientum-komunalni-sfery.aspx>

Seznam použitých symbolů a zkratek

BCR	Benefit cost ratio
CBA	Cost-benefit analysis
CEA	Cost-effectiveness analysis
DPH	Daň z přidané hodnoty
ha	Hektar
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EMRF	Evropský námořní a rybářský fond
ESF	Evropský sociální fond
IP	Investiční priorita
IROP	Integrovaný regionální operační program
IRR	Internal rate of return
Kč	Koruna česká
MAS	Místní akční skupina
MŠ	Mateřská škola
NPV	Net present value
NVF	Národní vzdělávací fond
OP	Operační program
SFDI	Státní fond pro dopravní infrastrukturu
SFKČR	Státní fond kultury ČR
SFPRČK	Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
ZŠ	Základní škola
€	Euro

Seznam obrázků

Obr. 1	Paretovo kritérium obecné prospěšnosti pro dva subjekty	17
Obr. 2	Zjednodušené schéma dotačního systému (Zdroj: Císařová, Pavel, 2008, s. 18)	38
Obr. 3	Plán financování IROPu	52
Obr. 4	Hranice obce a její pozice	54
Obr. 5	Vyznačení obce na mapě České republiky	55
Obr. 6	Organizační struktura obce Nýdek	56
Obr. 7	Situace vybrané investice	59
Obr. 8	Situace stávajícího chodníku a vybrané investice	60
Obr. 9	eCBA vyhodnocení	63
Obr. 10	Graf rozpočtových výdajů obce	64
Obr. 11	Celková roční splátka vybraného úvěru	72
Obr. 12	Uznatelné a neuznatelné náklady investice	74
Obr. 13	Možná výzva z IROPu	77
Obr. 14	Zhodnocení možných variant financování vybrané investice	79

Seznam tabulek

Tab. 1	Obecná struktura místních rozpočtů.....	27
Tab. 2	Obecná struktura místních výdajů	28
Tab. 3	Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 1	48
Tab. 4	Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 2	49
Tab. 5	Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 3	50
Tab. 6	Investiční priority a specifické cíle Prioritní osy 4	51
Tab. 7	Matice SWOT obce Nýdek	57
Tab. 8	Rozpočet obce pro rok 2014 a 2015	58
Tab. 9	Stanovení předpokládané ceny investice	61
Tab. 10	Výstavba prvního úseku chodníku v rozpočtu obce na rok 2016	65
Tab. 11	Charakteristika úvěru.....	67
Tab. 12	Stanovení měsíčních splátek úvěru s konstantním úmorem (v Kč)	67
Tab. 13	Charakteristika úvěru	68
Tab. 14	Stanovení čtvrtletních splátek úvěru s konstantním úmorem (v Kč)	68
Tab. 15	Charakteristika úvěru.....	69
Tab. 16	Stanovení měsíčních splátek úvěru s konstantní anuitou (v Kč)	70
Tab. 17	Charakteristika úvěru.....	71
Tab. 18	Stanovení čtvrtletních splátek úvěru s konstantní anuitou.....	71
Tab. 19	Srovnání možných variant úvěrů	72
Tab. 20	Výše finančního příspěvku z fondu SFDI a stanovené částky.....	75
Tab. 21	Stanovení úvěru s vlivem poskytnuté dotace z fondu SFDI (v Kč)	75

Seznam příloh

Příloha č. 1 Fotodokumentace terénu vybrané investice

Příloha č. 2 Fotodokumentace již realizovaného úseku chodníku včetně pěší lávky

Příloha č. 3 Situační analýza obce Nýdek

Příloha č. 4 Studie proveditelnosti